

Staromestský kuriér

NOVINY PRE STAROMEŠŤANOV A NÁVŠTEVNÍKOV STARÉHO MESTA

40 500 výtlačkov

www.staromestskykurier.sk

ZADARMO

Prídu na rad
trestné
strieľania?

str. 5

Zimná služba
v Bratislave

str. 9-10

60 výhercov
narodeninovej súťaže
Staromestského kuriéra

str. 15

ZAČÍNA SA 26-DŇOVÝ FESTIVAL VIANOČNÝCH CHUTÍ A VŇÍ

Jeden z posledných a najkrajších vrcholov sezóny je tu. Vianočné trhy na Hlavnom a Františkánskom námestí nás v tomto roku potešia od piatka 28. novembra do utorka 23. decembra. Bratislavský magistrát pripravil pre návštevníkov 26-dňový kolotoč nielen vŇí, chutí a vianočných darčiekov, ale už tradične aj bohatý kultúrny program. Ten odštartuje v piatok o 16,30 h slávnostným programom.

Pod približne 30-ročným vianočným smrekom bude v 107 stánkoch predávať 122 predajcov. Z celkového počtu 107 stánkov bude 41 tzv. gastrostánkov a 66 stánkov je určených na predaj vianočných suvenírov a darčiekov. Svoje zastúpenie majú aj v tomto roku stánky určené charitatívnym a neziskovým organizáciám. Vianočné trhy budú otvorené denne od 10. do 22. hodiny.

Keďže Vianočné trhy vyvolávajú neopakovateľnú atmosféru najkrajších sviatkov roka, opýtali sme sa niekoľkých Bratislavčanov, čo pre nich znamenajú vianočné trhy...

(pokračovanie na str. 13)

OD JANUÁRA UZAVRÚ PRE HAVARIJNÝ STAV STARÝ MOST

Tohtoročný silvestrovský ohňostroj na Dunaji sa onedlho nebude lúčiť iba s rokom uplynulým, ale svoje „zbohom“ dá aj najstaršiemu bratislavskému mostu. Starý most totiž od 1. januára uzavrá pre individuálnu dopravu a prístupný bude už len pre mestskú hromadnú dopravu, peších a cyklistov. Dôvodom je zlý technický stav, ktorý potvrdili posledné merania.

Bratislavských vodičov tak čaká od začiatku roka ďalšia zaťažkávacia skúška, keď prídu o jeden z piatich mostov. Hlav-

né mesto však plánuje do konca roku 2008 zabezpečiť projekt organizácie dopravy, na základe ktorého primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský komplikácie v doprave neočakáva, nakoľko po Starom moste prejde denne iba 5% vozidiel využívajúcich všetky bratislavské mosty.

Na havarijný stav a nevyhnutnú rekonštrukciu Starého mosta upozorňoval primátor už niekoľkokrát. K zásadnému a jednoznačnému rozhodnutiu dospel magistrát okamžite po výsledkoch poslednej kontrolnej prehliadky, ktorá potvrdila

výrazné zhoršenie statických a dynamických parametrov mosta. Hoci zrútenie mosta podľa odborníkov nehrozí, zámerom tohto opatrenia je zachovať bezpečnosť, spoľahlivosť a exploatáciu spôsobilosť Starého mosta. Od začiatku budúceho roka tak bude po moste premávať len MHD, pričom jednotlivé vozidlá budú povinné zachovávať vzájomné 70 metrové odstup.

(pokračovanie na str. 2)

UZÁVIERKA STARÉHO MOSTA

(dokončenie zo str. 1)

O budúcnosti mosta sa rozhodne neskôr. Mesto, ktoré presadzuje jeho úplnú prestavbu musí čakať na rozhodnutie Ministerstva kultúry SR, ktoré chce most vyhlásiť za národnú kultúrnu pamiatku a zachovať tak jeho súčasný vzhľad. Toto vyhlásenie by však celý projekt výrazne skomplikovalo. Ak Starý most vyhlási za pamiatku, most sa bude rekonštruovať vyzváraním a vylepšením oceľovej konštrukcie. V opačnom prípade mesto vyhlási slúbenú architektonickú súťaž. Hlavnú prehliadku s navrhovanými opatreniami realizoval prof. Ing. Alexander Tesár, PhD., DrSc., komplexný autorizovaný inžinier.

Po Starom moste prejde v rannej dopravnej špičke 1100 áut za hodinu v oboch smeroch, medzi 16. – 17. hodinou 1600 áut v oboch smeroch.

Peter Kimijan

OPATROVATEĽSKÁ SLUŽBA SA PREŠTAHOVALA

Opatrovateľská služba, ktorá poskytuje svoje kapacity seniorom žijúcim v mestskej časti Bratislava – Staré Mesto, sa presťahovala do bezbariérových priestorov na Medenej ul. č. 10. Návštevníci tak už nebudú musieť vystupovať namáhavo po širokom schodisku a blúdiť dlhými chodbami, ako to bolo na doterajšom pôsobisku opatrovateľskej služby na Vajanského nábr. č. 3.

Všetky služby ponúkané Staromešťanom seniorom sústredila mestská časť Bratislava – Staré Mesto pod jednu strechu. Od 1. júla 2008 ich poskytuje prostredníctvom Seniorcentra.

(pk)

ROZHOVOR

s Dr. Branislavom Záhradníkom,
predsedom predstavenstva DPB, a.s.

Cestujúci v prostriedkoch bratislavskej mestskej hromadnej dopravy už nie sú odkázaní na kúpu cestovného lístka iba v trafikách či automatoch. Od 17. novembra si môžu kúpiť cestovný

FOTO: Miroslav Košírer

lístok aj prostredníctvom mobilného telefónu. Po zaslaní prázdnej SMS správy na číslo 1100 dostanú do dvoch minút spätnú SMS-ku, ktorá posluží ako cestovný lístok. Cena jedného SMS-lístka je 24 korún (0,80 €) a platí 70 minút bez ohľadu na počet prestupov či tarifné pásmo. Dopravný podnik chce takto eliminovať počet "nedobrovoľných čiernych pasažierov", ktorí si nestihli kúpiť cestovný lístok pretože novinový stánok bol zatvorený alebo automat nefungoval.

Z troch slovenských mobilných operátorov sú zatiaľ na službu pripojení dvaja. V rámci skúšobnej prevádzky, ktorá potrvá do konca februára budúceho roka, môžu službu bez obmedzenia vyu-

žívať zákazníci spoločnosti T-Mobile a Orange s mesačnými paušálmi. Pre zákazníkov spoločnosti O2 spustia možnosť kúpy SMS-lístka do konca novembra. Zavedenie nového systému stálo Dopravný podnik Bratislava milión korún (33 193,91 €).

O tejto určite prospešnej novinke sme sa porozprávali s predsedom predstavenstva DPB, a.s. Dr. Branislavom Záhradníkom.

ZIMNÉ ZAKRÝVANIE FONTÁN – NEVKUSNÁ BRATISLAVSKÁ ŠPECIALITA

Bratislava sa snaží ukázať sa v čo najlepšom svetle pred tisíckami turistov, ktorí tu majú čo obdivovať. Turisti sem chodia počas celého roka, nemáme more, ale máme kultúru a históriu – múzeá, divadlá, paláce, fontány... Dnes však miesto krásnych fontán v celej ich veľkosti vidíme iba obrovské neestetické polykarbonátové monštrá, ktoré ukryli nádherné pamiatky minulých čias.

Paming už niekoľko ro-

kov prekryva historické fontány v Bratislave - zazimováva ich. Oceľová konštrukcia a odolné plexisklo „krášlia“ nádrže, odhaľujú pramálo z kultúrnej pamiatky a bránia zvedavým pohľadom návštevníkov hlavného mesta. Nejde iba o ochranu pred mrazom, ale aj pred vandalmi. Je to zaujímavé riešenie, avšak v množstve iných veľkých miest, kde si vážia cudzincov a chcú im ukázať krásy mesta namiesto

opách, ako obranu pred vandalmi namontovali bezpečnostné kamery. Aj argumentácia hrozby mrazov je zvláštna. Boli sme za posledných desať rokov svedkami tuhších zím než v predchádzajúcich storočiach? Fontány vydržali bez týchto zazimovaní stáročia a zrazu potrebujú nevkusný „kabátik“ do zimy.

Hovorkyňa magistrátu Eva Chudinová nám povedala, že zatiaľ je zakrytých šesť historických fontán: „Osvedčilo sa nám to, fontány sa týmto šetria. Ľudia do nich nevhadzujú odpadky, nesadajú do nich špina. Týmto spôsobom sa fontány šetria aj pred mrazom, aby sa nám aj naďalej zachovali. Náklady na údržbu sú 250 tisíc korún (8 298 €0).“

Obyvatelia a návštevníci Starého Mesta však majú iný názor. „Je to smiešne, vyzerá to neesteticky. Vo väčšine veľkých miest sa fontány neprekryvajú. Myslím, že turistom to tiež vadí, prídu si sem niečo pozrieť a uvidia toto,“ reagovala na vzhľad fontány na Hlavnom námestí vysokoškolská pedagógka.

Turistická sprievodkyňa má podobný názor: „Vodím sem denne turistov a namiesto krásnej veľkej fontány, ktorou by sme sa mali hrdiť, im môžem ukázať tak jeden meter! Nie sú s tým spokojní ani oni, keďže si zaplatili za prehliadku kultúrnych pamiatok a ani ja, pretože sú ukrátení o to, čo v lete vidia návštevníci Bratislavy bežne.“

Aké sú skúsenosti po prvých dňoch prevádzky?

Výborné. Sme prekvapení, aký veľký záujem je o túto formu. Počas prvých 24 hodín fungovania služby ju využilo viac ako tisíc cestujúcich. Systém po technickej stránke funguje spoľahlivo, nezaznamenali sme ani vážnejšie problémy pri kontrole revízormi. Určitý čas bude trvať, pokiaľ si ľudia na novú službu zvyknú a budú ju vedieť ľahko používať. Na druhej strane treba povedať, že štandardné cestovné lístky v tlačenej podobe budú predávané naďalej a je na slobodnej voľbe cestujúceho akú formu tarifného vybavenia si vyberie.

Na aké ďalšie novinky sa môžu tešiť cestujúci?

Staromešťanov určite poteší nová minibusová linka číslo 147, ktorú spúšťame od 10. decembra, a ktorá bude premávať v lokalite Slavín - Palisády. Chceme uľahčiť dostupnosť k nosným linkám MHD aj obyvateľom v tejto kopcovitej lokalite. Finalizujeme aj tender na nákup 240 veľkokapacitných kľbových autobusov, ktoré by už v budúcom roku mali zvýšiť kvalitu a kultúru cestovania, ale aj spoľahlivosť a prevádzkovú efektívnosť MHD.

(rm)

Tomuto „čudu“ sa môžu turisti iba nechápavo prizerať

FOTO: Miroslav Košírer

Veronika Ševčíková

ROKOVALO MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

Investičnými prioritami mesta do roku 2010 sú hokejová hala, kúpa autobusov a električiek.

V úvode 7 hodinového rokovacieho maratónu primátor Andrej Ďurkovský zhodnotil prvú polovicu volebného obdobia. Podľa neho boli definované priority, ktoré sa postupne realizujú. Ako príklady uviedol prípravu výstavby koľajovej trate pre rýchl električky do Petržalky, prevzatie Divadla Pavla Országha Hviezdoslava do správy mesta, či projekt prestavby Zimného štadióna Ondreja Nepelu. Ocenil tiež transparentnosť pri prerokúvaní materiálov v zastupiteľstve. Negatívom je, že stále nebola zriadená stavebná polícia. V druhej časti volebného obdobia bude primátor Ďurkovský okrem iného presadzovať posilnenie útvaru mestskej kontrolórky, výrazne zníženie predajov mestského majetku, či personálne posilnenie Oddelenia územného plánu. Následne sa mestskí poslanci zaoberali vyše 30 bodmi programu.

MESTO NEBUDE KUPOVAŤ PARČÍK NA BELOPOTOCKÉHO ULICI Z PEŇAZÍ OBČANOV

Poslanci neschválili majetkoprávne riešenie parčíka na Belopotockého ulici - navrhované boli dve alternatívy - kúpa pozemku od vlastníka za 160 mil. Sk (31 mil. €) alebo zámena za pozemok v Petržalke s doplatkom mesta vo výške 135 mil. Sk (4,48 mil. €). Viacerým poslancom sa požiadavka vlastníka pozemku - spoločnosti STRABAG-ZIPP Development zdá prehnaná a pre mesto veľmi nevýhodná. Podľa Štefana Holčíka (bez PP) „parčík to nikdy nebol“ a „už v 20 - 30. rokoch minulého storočia to bol stavebný pozemok“. Podľa Pavla Baxu (KDH) by toto riešenie (kúpu pozemkov) zaplatili všetci Bratislavčania a prostriedky by sa museli ubrať z iných zámerov. Podľa prvého viceprimátora Milana Číleka (OK) by to každého Bratislavčana stálo 372 Sk (12,35 €) a mesto by tým sanovalo chybu štátu. Podľa poslancu a starostu Starého Mesta Andreja Petreka územný plán v tejto lokalite dovoľuje stavať a ak stavebník splní všetky podmienky, Stavebný úrad vydá stavebné povolenie. Zmysel má podľa neho usporiadať verejnú zbierku na odkúpenie pozemku a záchranu parčíka. Aktivistka Soňa Párnická navrhla, aby poslanci o tejto veci nehlasovali, pretože ide o neadekvátne návrhy. Podľa primátora Ďurkovského je požiadavka investora vysoká, avšak hlasovanie o návrhoch podporil. Ján Budaj (DÚ) navrhol možnosť

zvážiť iniciovanie referenda o tejto problematike. Zároveň predložil pozmeňovacie návrhy, aby mesto pozemky na Belopotockého ulici odkúpilo, resp. zamenilo za ceny stanovené v znaleckom posudku.

HLASOVANIE - 1. alternatíva - odkúpenie pozemkov za 160 mil. Sk (5,31 mil. €) - PRÍTOMNÝCH: 55 poslancov, ZA: 3, PROTI: 44, ZDRŽALI SA: 7, NEHLASOVALI: 1.

HLASOVANIE - 2. alternatíva - zámena pozemkov a doplatok mesta 135 mil. Sk (4,48 mil. €) - PRÍTOMNÝCH: 55 poslancov,

ZA: 4, PROTI: 41, ZDRŽALI SA: 9, NEHLASOVALI: 1.

HLASOVANIE - 3. alternatíva - návrh J. Budaja - odkúpenie za 70 mil. Sk (2,32 mil. €) - PRÍTOMNÝCH: 54 poslancov, ZA: 12, PROTI: 17, ZDRŽALO SA: 20, NEHLASOVALI: 5.

HLASOVANIE - 4. alternatíva - návrh J. Budaja - zámena pozemkov a doplatok 40 mil. Sk (1,33 mil. €) - PRÍTOMNÝCH: 54 poslancov, ZA: 9, PROTI: 28, ZDRŽALI SA: 15, NEHLASOVALI: 2.

SCHVÁLILI INVESTIČNÉ PRIORITTY HLAVNÉHO MESTA

Do zoznamu priorit pribudli napríklad vyvolané investície v súvislosti s rekonštrukciou zimného štadióna Ondreja Nepelu pre hokejové Majstrovstvá sveta v roku 2011 - 370 mil. Sk (12,28 mil. €), kúpa 10 veľkokapacitných autobusov a 6 veľkokapacitných nízkopodlažných električiek za 500 mil. Sk (16,59 mil. €) a 600 mil. Sk (19,91 mil. €) by malo ísť na obnovu mestských komunikácií. Viacerí poslanci predložený materiál ocenili, objavili sa však aj kritické hlasy. Milana Ftáčnika (bez PP) zaujímalo financovanie „nových“ priorit a Ludmile Farkašovej (SF) chýbal odpočet plnenia schválených priorit. Z pozmeňovacích návrhov zastupiteľstvo odsúhlasilo medzi priority iba vybudovanie cestnej svetelnej signalizácie Púchovská - Pri Vinohradoch. Priority mesta budú financované z prostriedkov z už poskytnutého úveru, ako aj z mestského rozpočtu. **HLASOVANIE - PRÍTOMNÝCH: 50 poslancov, ZA: 43, PROTI: 0, ZDRŽALI SA: 7.**

V závere rokovania primátor Andrej Ďurkovský predstavil 2 návrhy, ktorými sa magistrát zaoberá v súvislosti s náhradou za PKO. Prvou je Sklad č. 7 na dunajskom nábreží - pri komplexe Eurovea, ktorý by dotvoril nové námestie pred novým Slovenským národným divadlom. Išlo by o nadstavbu Skladu, pričom kapacita mestského auditória by bola 1200 miest na sedenie a 2500 na státie. Druhou možnosťou je vybudovanie projektu „LIDOPARK BRATISLAVA“ na petržalskom nábreží, pri Starom moste - oproti komplexu Eurovea. Projekt, ktorý by malo tvoriť 5 objektov tzv. „Vln Dunaja“, bude opticky previazaný s Hradom a SND. Hlavná sála má mať kapacitu 2000 ľudí. Súčasťou projektu bude aj vybudovanie Lido pláže s minigolfom. O konkrétnych projektoch by mali poslanci hovoriť na niektorom z nasledujúcich zasadnutí.

(rm)

AMATÉRSKY NEPODAROK STAROMESTSKEJ SAMOSPRÁVY ZAPLATILI OBČANIA

Na sviatok sv. Martina Miestny úrad Staré Mesto predstavil verejnosti svoj návrh Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Záujem ľudí o verejnú prezentáciu nebol príliš bohatý, rovnako ako svätomartinská snehová nádielka. Okrem členov žurnalistickej obce prišiel na stretnutie jeden občan. Program prezentoval zástupca starostu mestskej časti Staré Mesto Peter Tatár, Ivana Hacajová - poverená vypracovaním projektu a zástupcovia spoločnosti VVMZ s. r. o., ktorá program vypracovala.

Úlohou programu je vytýčiť hlavné smery rozvoja mestskej časti. Ide o strategický dokument, ktorého sa majú držať zástupcovia občanov nielen súčasní, ale aj tí, ktorí prídu v ďalšom období. K podobe programu sa mohli vyjadriť formou dotazníkov aj Staromešťania, ktorým samospráva rozposlala v októbri do schránok dotazník, ktorý zisťoval, aké priority majú

obyvatelia Starého Mesta. Rozoslaných bolo viac ako 22 tisíc dotazníkov, ktoré boli voľne prístupné i na internete.

Dotazník vyplnilo iba 363 obyvateľov Bratislavy s vekovým priemerom 48 rokov, čo jednoznačne znamená, že samospráva nedostatočne vysvetlila občanom, prečo by sa mali do tohto projektu zapojiť. Takmer všetkých 22 000 dotazníkov tak vyšlo úplne nazmar. Negatívne nás však prekvapilo vyjadrenie zostavovateľov, ktorí oznámili, že odozva bola vyššia než očakávali. Návratnosť 0,1 desatiny percenta je žalostná. Ako môže s takýmto výsledkom niekto vyjadriť spokojnosť, resp. plánovať ešte horší výsledok? Tento nepodarok a amatérsky prieskum samosprávy, samozrejme zaplatili občania mestskej časti.

Pozrime sa však, čo trápi

tú jednu desatinu percenta obyvateľov Starého Mesta.

Na prvom mieste bola nízka kvalita životného prostredia, hneď za ňou figurovala doprava. Ako ďalšie problematiku oblasti sa ukázali bezpečnosť a poriadok, šport a voľný čas, manažment mestskej časti, zdravotná a po nej sociálna starostlivosť, kvalita bývania a služby. Ako najmenej problémové vyšli z dotazníka oblasti kultúra a školstvo.

Zástupcovia VVMZ nám následne predstavili stratégiu strednodobého plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ktorá obsahuje 3 ciele. Hlavný globálny cieľ, z ktorého sa zvyšné tri odvíjajú, hovorí, že Staré Mesto, ako historické a multifunkčné centrum hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, má byť atraktívnym a bezpečným domovom pre obyvateľov so službami

na európskej úrovni.

Prvým cieľom je vytvorenie podmienok pre bezpečné, zdravé a trvalé bývanie obyvateľstva v Starom Meste. Ďalší cieľ si stanovuje zlepšiť kvalitu a dostupnosť služieb pre obyvateľov. Tými službami by mali byť sociálne služby, zdravotná starostlivosť, prevencia v zdraví, školstvo a s ním aj materské a základné školy a napokon by sa mala zlepšiť aj kvalita manažmentu v Starom Meste. Posledným vytýčeným cieľom je zabezpečenie podmienok pre hospodárske, historické a multikultúrne centrum európskeho významu. Tento cieľ by sa mal dosiahnuť, keď sa zvýši kvalita a podpora miestnych kultúrnych služieb, zoptimalizuje sa doprava, začne sa rozvíjať hospodárstvo mestskej časti. Predstavený program rozvoja musí byť v ďalšom kroku

schválený miestnym zastupiteľstvom, ktoré bude zasadať v decembri. Občania si ho môžu pozrieť na stránkach Starého Mesta v programe miestneho zastupiteľstva.

Rozvojový program obsahuje aj orientačný finančný plán. Ťažko povedať, nakoľko reálny môže byť plán napísaný na 7 - 10 rokov. Každé tri roky však bude schvalovaný akčný plán, ktorý bude aktuálnejšie prerodovať financie, určovať zodpovednosť a prípadne aj meniť priority. Strategický plán je len orientačný, otvorený dokument, ktorý sa bude prispôbovať aktuálnej situácii a financiám, no a dodajme, že v prvom rade novému komunálnemu vedeniu, ktoré sa mení každé 4 roky. Benevolentnosť dokumentu tak umožňuje, aby si ho každý mohol otočiť, ako potrebuje.

Veronika Ševčíková

ZLATYERB.SK PRE BRATISLAVU

Minulý týždeň sa konalo slávnostné vyhlásenie výsledkov 6. ročníka súťaže ZlatyErb.sk, v ktorej získalo hlavné mesto SR Bratislava celkovo tri ocenenia, z toho aj hlavné ocenenie Dexia Grand Prix.

Hlavné ocenenie „Dexia Grand Prix“ za najvyššie hodnotenie u všetkých porotcov z hľadiska všetkých kritérií súťaže, ako aj nomináciu na medzinárodnú súťaž „Eurocrest“, získalo mesto Bratislava. Hlavné mesto tiež získalo ocenenie „Najlepšia stránka Miest a Mestských častí“ a „Najlepšia bezbariérová stránka“. Do súťaže sa prihlásilo 81 samospráv so svojimi internetovými stránkami a elektronickými službami, ktoré hodnotilo 10 porotcov podľa 64 kritérií.

Vyhlásenie výsledkov súťaže ZlatyErb.sk 2008 prebehlo počas slávnostného galavečera v Bratislave, v priebehu medzinárodnej konferencie ITAPA 2008. Vyhlásovateľom súťaže ZlatyErb.sk sú spoločne Únia miest Slovenska, Združenie informatikov samospráv Slovenska a eSlovensko - občianske združenie pod záštitou predsedu vlády SR Roberta Fica a Európskeho komisára za Slovenskú republiku Jána Figela. Hlavným cieľom súťaže ZlatyErb.sk je podporiť informatizáciu slovenských samospráv a oceniť výnimočné projekty, podporiť výmenu skúseností a odhodnotiť snahu zástupcov samospráv účinne využívať informačno-komunikačné technológie k zvyšovaniu kvality a prístupnosti služieb samosprávnych krajov, miest, mestských častí a obcí.

(pk)

SCHVÁLILI NOVÝ ORGANIZAČNÝ PORIADOK MIESTNEHO ÚRADU

Staromestskí poslanci na novembrovom zastupiteľstve schválili aj nový organizačný poriadok Miestneho úradu MČ Bratislava-Staré Mesto. Dôvodom pre jeho aktualizáciu bolo množstvo zmien, ktoré by vo forme dodatku k existujúcemu poriadku spôsobili jeho neprehľadnosť. Nový poriadok nadobudol účinnosť 15. novembra 2008.

Oproti doteraz platnému organizačnému poriadku, nový model presnejšie a jednoznačnejšie upravuje vzťahy vyplývajúce z organizácie riadenia miestneho úradu a reflektuje na zmeny, ktoré prinieslo prijatie nového Štatútu hlavného

mesta SR Bratislavy.

Na základe výsledkov vnútorného pripomienkového konania boli náplne jednotlivých organizačných útvarov upravené a aktualizované podľa požiadaviek ich vedúcich. Pri formulovaní náplní bola uplatnená zásada všeobecnosti, čo znamená, že neboli používané odkazy na žiadne konkrétne právne predpisy, aby sa zabránilo tomu, že sa organizačný poriadok stane v dôsledku zmeny určitého právneho predpisu v niektorej časti neaktuálny.

Miestny úrad má podľa nového organizačného poriadku 17 oddelení. V dôsledku zrušenia

rozpočtovej organizácie VEPOS bolo v organizačnej štruktúre miestneho úradu vytvorené nové oddelenie s názvom Oddelenie verejnoprospešných služieb, ktoré prostredníctvom troch referátov bude zabezpečovať všetky činnosti, ktoré zabezpečoval zrušený VEPOS. Oddelenie bolo v organizačnej štruktúre vytvorené aj napriek tomu, že k zrušeniu rozpočtovej organizácie VEPOS dôjde až k 31.12.2008. Oddelenie reálne začne vykonávať svoju činnosť až po 1. januári 2009, pričom na toto oddelenie budú zaradení bývalí zamestnanci zrušenej organizácie, ktorej univerzálnym právnym nástupcom

sa stáva mestská časť.

Organizačné zmeny sa dotkli tiež oddelenia školstva, kde bol na úrovni referátu vytvorený „školský úrad“, čím bolo reflektované na zmeny v platnej legislatíve na úseku školstva. Ako podriadené organizačné útvary pod Oddelením školstva boli zaradené zariadenia mestskej časti - materské školy bez právnej subjektivity a zariadenia školského stravovania pri materských školách, ktoré v predchádzajúcej štruktúre miestneho úradu absentovali.

(pk)

Miestny úrad sa vnútorne člení na organizačné a riadiace útvary:

a) kancelária starostu

- sekretariát starostu
- referát komunikácie s verejnosťou
- referát personálny a mzdový
- referát evidencie, povoľovania a kontroly podujatí
- referát civilnej ochrany a krízového riadenia
- referát požiarnej ochrany a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci

b) kancelária prednostu

- sekretariát prednostu
- referát organizačný
- referát informatiky a registratúry
- referát kontroly, sťažností a petícií

c) matričný úrad

d) oddelenie územného rozhodovania a stavebného poriadku

- referát územného rozhodovania
- referát stavebného poriadku
- referát špeciálneho stavebného

úradu

- referát ochrany prírody a servisných činností

e) oddelenie územného plánu

f) oddelenie správnych činností

- referát správny
- referát obchodu a služieb
- referát dopravy
- referát verejného poriadku a čistoty
- referát evidencie občanov

g) oddelenie právne

- referát právnych služieb
- referát vymáhania pohľadávok

h) oddelenie finančné

- referát rozpočtu
- referát účtovníctva
- pokladňa

i) oddelenie ekonomiky

- zmluvných vzťahov a miestnych daní
- referát ekonomiky zmluvných vzťahov

- referát miestnych daní

j) oddelenie majetkové

- referát evidencie nehnuteľného majetku
- referát prevodov nehnuteľného majetku
- referát nájomov nehnuteľného majetku

k) oddelenie investícií a správy bytov a nebytových priestorov

- referát investičných činností
- referát správy a údržby bytov a nebytových priestorov

l) oddelenie projektov

m) oddelenie prevádzky úradu a údržby

- referát vnútornej dopravy
- referát technického zabezpečenia
- referát prevádzkovej údržby

n) oddelenie verejnoprospešných služieb

- referát cestného hospodárstva
- referát údržby zelene

- referát správy verejnoprospešných zariadení

o) oddelenie sociálnych vecí

- referát sociálnej pomoci
- referát zariadení sociálnych služieb a komunitného rozvoja
- referát sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
- detské jasle

p) oddelenie školstva

- školský úrad
- referát správy škôl a školských zariadení
- materské školy (bez právnej subjektivity)
- zariadenia školského stravovania pri materských školách (bez právnej subjektivity)

q) oddelenie kultúry

- referát kultúrnych činností
- referát propagácie
- centrá kultúry

(dokončenie zo str. 3)

Mestské zastupiteľstvo 20. novembra schválilo:

- **novelu Všeobecne záväzného nariadenia o dani za užívanie verejného priestranstva** – dôvodom jej prijatia je plánované zavedenie eura, nové formy reklamy ako aj snaha zlepšiť kontrolu. V budúcom roku tak mesto plánuje získať 2,4 mil. Sk (79 665 €). Diskusia sa rozprúdila okolo zdaňovania telefónnych búdok. Tých je v Bratislave približne 650 a na mnohých sa objavili reklamy. Strata spoločnosti T-Com z ich prevádzkovania je podľa jej zástupkyne Júlie Steinerovej, ktorá vystúpila na rokovaní, ročne 65 mil. Sk (2,16 mil. €). Požiadala preto, aby telefónne búdky bez reklamy neboli zdaňované. Návrh si osvojil poslanec Stanislav Fiala (KDH) a mestské zastupiteľstvo jeho návrh schválilo. Zároveň odobrilo aj návrh Andreja Petreka (bez PP) na zvýšenie poplatku za telefónne búdky s reklamou z 0,66 € (19,88 Sk) na 1 €

za každý deň a štvorcový meter verejného priestranstva.

HLASOVANIE o VZN ako celku – jednomyseľne ZA: 54 prítomných poslancov.

- **Všeobecne záväzné nariadenie o určení názvov ulíc a parku v mestských častiach Čunovo, Karlova Ves a Rača** – Bratislava bude mať od 15.-ho novembra vyše 10 nových ulíc, najviac ich vznikne v Karlovej Vsi na Dlhých Dieloch a v lokalite Staré Grunty. V Čunove sa predĺžia ulice Ražná a Novosadná a v Rači na rohu Púchovskej a Detvianskej ulice vznikne Park Jozefa Miloslava Hurbana.

HLASOVANIE – PRÍTOMNÝCH: 54 poslancov, ZA: 40, PROTI: 4, ZDRŽALI SA: 9 NEHLASOVAL: 1.

- **urbanistickú štúdiu Mestský lesopark Draždiak v Petržalke**

- cieľom je vybudovať priestor pre krátkodobú rekreáciu Bratislavčanov. Problémom bolo plánované prepojenie Malého a Veľkého Draždiaka. Viacerí občania, ktorí vystúpili v rozprave, navrhovali vypustiť z dokumentu aj ustanovenie o územnej rezerve pre možné kanálové prepojenie oboch Draždiakov. Primátor Ďurkovský si tento návrh osvojil. Celú lokalitu plánuje mesto skultivovať, prírodný charakter územia však bude zachovaný.

HLASOVANIE - PRÍTOMNÝCH: 58 poslancov, ZA: 55, PROTI: 2, ZDRŽAL SA: 0, NEHLASOVAL: 1.

- **návrh dohody o cezhraničnej spolupráci medzi Bratislavou a spolkovou krajinou Dolné Rakúsko na roky 2008 až 2013** – medzi ťažiskové oblasti spolupráce sú navrhované: dopravná infraštruktúra, ochrana pred po-

vodňami a katastrofami, poľnohospodárstvo a vinohradníctvo, veda a výskum ako aj cestovný ruch.

HLASOVANIE – PRÍTOMNÝCH: 52 poslancov, ZA: 52, PROTI: 0, ZDRŽAL SA: 0.

- **zrušenie predkupného práva hlavného mesta k pozemkom vo vlastníctve spoločnosti Bratislavské podhradie** – ide o pozemky s výmerou vyše 25 000 štvorcových metrov v lukratívnej lokalite Bratislavy, pričom predkupné právo malo platiť do vydania právoplatného stavebného povolenia. V októbri zastupiteľstvo návrh po diskusii neschválilo. Investor projektu Zuckermandel však opätovne požiadal o zrušenie predkupného práva, čo odôvodnil tým, že lokalita je regulovaná územným plánom zóny ako aj snahou získať úver. Teraz poslanci návrh

schválili bez rozpravy.

HLASOVANIE – PRÍTOMNÝCH: 44 poslancov, ZA: 32, PROTI: 4, ZDRŽALI SA: 8.

- **návrh na predaj bytov dražbou v bytovom dome na ulici Gorkého 5** – Laurinská 8 (Motešických palác) - vyvolávacie ceny 4 prázdných bytov vo výmere 76 až 466 štvorcových metrov budú 3,35 mil. Sk (111 200 €) až 33,05 mil. Sk (1,1 mil. €). Dom je momentálne v rekonštrukcii, byty sú v zlom stave pričom mesto musí ako minoritný vlastník platiť mesačne do fondu opráv takmer 900 000 Sk (29 875 €).

HLASOVANIE – PRÍTOMNÝCH: 44 poslancov, ZA: 43, PROTI: 0, ZDRŽAL SA: 1.

(rm)

PRÍDU NA RAD TRESTNÉ STRIELANIA?

Hoci od rozhodnutia o usporiadaní hokejových Majstrovstiev sveta v roku 2011 na Slovensku uplynulo už vyše 2,5 roka, stále nie je definitívne rozhodnuté, kde sa v Bratislave budú hrať zápasy 75. hokejového šampionátu. Kedy padne konečný verdikt?

Do hokejového šampionátu, prvého v dejinách Slovenska, síce ostáva ešte zhruba rovnaký čas, no zatiaľ môžeme konštatovať iba jedno – samo sa to nepostaví. Téma lokality novej hokejovej haly už obsadila titulky takmer všetkých médií, no i navzdory tomu sme sa posunuli iba o malý krok vpred. Pozrime sa späť a pripomeňme si, čo všetko sa postupne udialo a i napriek tomu zatiaľ stále nevieme, čím sa budeme môcť pochváliť svetu. V hokejovej terminológii je stav nerozhodný a musia prísť na rad trestné strielania...

KROKY HLAVNÉHO MESTA

ROKY 2006 - 2007 – nová viacúčelová športová hala by mala vyrásť v Petržalke medzi Starým a Prístavným mostom. Jej výstavba by si vyžiadala 3 mld. Sk (99,58 mil. €). Mestské zastupiteľstvo v záujme realizácie tohto projektu schválilo výmenu Amfiteátra na Búdkovej ceste za pozemky na petržalskom nábreží medzi Starým a Prístavným mostom, na ktorých sa nová viacúčelová hala mala postaviť. Tento projekt sa však nezrealizoval pre majetkovú nedoriešenú časť pozemkov.

Istý čas sa uvažovalo aj o možnosti výstavby viacúčelovej haly pri letisku Milana Rastislava Štefánika - medzi diaľnicou D1 a letiskom približne na úrovni obchodného centra Avion. Potrebné pozemky však boli v súkromnom vlastníctve.

OKTÓBER 2007 – nová viacúčelová hala bude na území Národného cyklistického štadióna Vlastimila Ružičku na Tehelnom poli. Poslanci mestského zastupiteľstva schválili potrebnú zmenu pozemkov. Mesto vymenilo pozemky pod štadiónom vo vlastníctve súkromnej spoločnosti za mestské pozemky na Machnáči.

JANUÁR 2008 – mestské zastupiteľstvo schválilo prenájom pozemkov pod Národným cyklistickým štadiónom Vlastimila Ružičku Slovenskému zväzu ľadového hokeja. Návrh postaviť viacúčelovú halu s kapacitou 12 000 až 14 000 divákov na mieste cyklistického štadióna sa však stretol s nesúhlasom obyvateľov okolitých ulíc. Samospráva Nového Mesta navrhla, aby sa hala postavila na mieste Základnej školy na Kalinčiakovej ulici. Podmienkou výstavby však bolo, že sa na mieste cyklistického štadióna vybuduje nový objekt pre základnú školu.

MAREC 2008 – bratislavské mestské zastupiteľstvo odsúhlasilo prenájom areálu a budovy Základnej školy na Kalinčiakovej ulici pre hokejový zväz na výstavbu multifunkčnej arény. Poslanci zároveň zrušili prenájom cyklistického štadióna na túto výstavbu, ktorý odsúhlasili koncom januára.

APRÍL 2008 – mesto Bratislava podpísalo nájomnú zmluvu so Slovenským zväzom ľadového hokeja o nájme areálu a budovy Základnej školy na Kalinčiakovej ulici na výstavbu multifunkčnej haly pre hokejové MS 2011. Proti výstavbe na tomto mieste sa však postavili obyvatelia dotknutej lokality a objavili sa aj názory ohľadom dopravnej priepustnosti územia.

JÚN 2008 – vedenie Bratislavy ponúklo možnosť usporiadania hokejových MS 2011 na zrekonštruovanom Zimnom štadióne Ondreja Nepelu. Podľa primátora Andreja Ďurkovského štadión by chcelo zrekonštruovať mesto s finančnou spoluúčasťou štátu.

SEPTEMBER 2008 – mestskí poslanci schválili zámer rekonštrukcie Zimného štadióna Ondreja Nepelu pre účely hokejových MS 2011. Hlavné mesto Bratislava oficiálne začalo proces prestavby štadióna. Finančné náklady presiahnu 1,2 mld. Sk (39,83 mil. €). Prvé stavebné práce by sa mali začať v roku 2009. Podľa vybraného variantu architektonickej kancelárie Fischer v zrekonštruovanej aréne má byť najmenej 10 000 miest na sedenie. Primátor Andrej Ďurkovský písomne oslovil premiéra Roberta Fica s požiadavkou, aby sa na projekte podieľal aj štát.

OKTÓBER – NOVEMBER 2008 – samospráva Bratislavy rokuje s Ministerstvom financií o možnostiach financovania rekonštrukcie Zimného štadióna Ondreja Nepelu zo strany štátu.

KROKY BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

JANUÁR 2008 – podľa predsedu Bratislavského samosprávneho kraja Vladimíra Bajana by hala pre hokejový šampionát v roku 2011 mala stáť v Petržalke. Dôvodom je podľa neho okrem časového hľadiska najmä dostupnosť a dobrá dopravná obsluha.

APRÍL 2008 – zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja schválilo 50 mil. Sk (1,65 mil. €) na kúpu pozemku v Petržalke na výstavbu haly pre hokejový

šampionát.

JÚN 2008 – poslanci krajského zastupiteľstva odsúhlasili kúpu 9-hektárového pozemku v Petržalke na výstavbu multifunkčnej športovej haly za 287,21 mil. Sk (9,53 mil. €).

SEPTEMBER 2008 – predstaviteľia Bratislavského samosprávneho kraja prezentovali projekt výstavby multifunkčnej haly, plavárne, aquaparku a futbalového štadióna v Petržalke. Krajský parlament schválil:

- zámer prenájmu pozemkov vo výmere približne 3,5 hektára určeného na výstavbu multifunkčnej haly pre MS 2011 do užívania štátu v zastúpení Ministerstvom školstva na 99 rokov za 1 Sk (0,03 €) za účelom stavby multifunkčnej športovej haly v Petržalke.
- zámer ponuky na predaj polovice toho istého 3,5 hektárového pozemku mestu Bratislava za účelom spoločnej realizácie výstavby multifunkčnej športovej haly v Petržalke.

OKTÓBER 2008 – zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja uznesenia o zámeroch prenájmu pozemkov štátu ako aj predaja mestu Bratislava zrušilo a schválilo založenie akciovej spoločnosti „1. župná“ na realizáciu investičného zámeru vybudovania oddychovo-športového areálu na zabezpečenie športových potrieb v rámci bratislavského regiónu.

NOVEMBER 2008 – Predseda Bratislavského samosprávneho kraja Vladimír Bajan podpísal Memorandum o vytvorení strategického partnerstva na realizáciu multifunkčnej haly v Petržalke s fínskymi a anglickými partnermi výstavby.

Primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský zámer výstavby multifunkčnej haly v Petržalke podporuje. Bratislava podľa neho takýto priestor potrebuje, avšak pre konanie MS 2011 v ľadovom hokeji preferuje rekonštrukciu Zimného štadióna Ondreja Nepelu. Rokovania koordinačnej skupiny k projektu prestavby štadióna naďalej pokračujú každé dva týždne, pričom

jej členovia sa zaoberajú nielen širšími vzťahmi v území Tehelného poľa, ale aj riešením dopravnej situácie, možnosťami parkovania a možnosťami vzniku nových peších zón ako nástupných spoločenských priestorov v bezprostrednom okolí štadióna.

KROKY VLÁDY

Kabinet 16. apríla 2008 schválil návrh postupu pri výstavbe viacúčelovej športovej haly, ktorá bude využitá pri organizácii MS v roku 2011. Schválený materiál obsahuje alternatívu výstavby novej viacúčelovej športovej haly formou verejno-súkromného partnerstva.

STANOVISKO MINISTERSTVA ŠKOLSTVA

Nakoľko mesto v júni 2008 prezentovalo alternatívu rekonštrukcie Zimného štadióna Ondreja Nepelu pre hokejový šampionát, Ministerstvo školstva pripravuje na rokovanie vlády nový materiál, ktorý bude reagovať na zmeny navrhované samosprávou Bratislavy. Hlavné mesto už poslalo Ministerstvu školstva žiadosť o zabezpečenie financovania rekonštrukcie Zimného štadióna Ondreja Nepelu vo výške 1,2 mld. Sk (39,83 mil. €). Rezort ešte požaduje ďalšie technické a ekonomické analýzy vrátane stanovenia pevnej ceny resp. stanovenia konečnej výšky požadovanej dotácie s tým, že ostatné vyvolané náklady spojené s rekonštrukciou štadióna bude riešiť Hlavné mesto zo svojho rozpočtu. Rezort školstva po predložení ďalších materiálov zo strany hlavného mesta, pripraví nový materiál na rokovanie vlády, ktorý zohľadní všetky zmenené skutočnosti. Až po prerokovaní vládou môže byť prijaté vládne rozhodnutie v súvislosti s financovaním rekonštrukcie Zimného štadióna Ondreja Nepelu. Podľa Ministerstva školstva by vláda mohla rokovať o materiáli v januári 2009.

(rm)

ZIMNÁ SLUŽBA 2008 V ČÍSLACH

Zimná služba na komunikáciách a verejných priestranstvách v správe bratislavského magistrátu sa začne 1. decembra a potrvá do konca februára budúceho roka, pokiaľ tento termín neovplyvnia mimoriadne poveternostné vplyvy. Na zimnú údržbu vyčlenilo mesto vo svojom rozpočte 130 mil. Sk (4,32 mil. €). Hlavné mesto bude prostredníctvom 5 dodávateľských firiem zabezpečovať zimnú údržbu:

- komunikácií v dĺžke vyše 450 kilometrov,
- námestí, verejných priestranstiev, chodníkov, lávok a mostov vo výmere 385 509 m²,
- 249 zastávok MHD s výmerou 33 993 m²,
- 1 228 priechodov pre chodcov.

Na zvládnutie zimnej údržby komunikácií bolo u dodávateľských organizácií zabezpečených: 40 sypačov, 2 malotraktory, 8 multikár, 7 nakladačov a 49 pracovníkov. Na posyp komunikácií je pripravených 3 000 ton soli, 900 ton kamennej drte a 200 ton Solmagu.

Okrem tradičnej soli bude hlavné mesto testovať túto zimu rozmrazovací prostriedok Solmag, ktorý má oproti kamennej soli viacero výhod – rozpúšťa ľad a sneh až do teploty -23°C, po aplikovaní znižuje prašnosť, pri preventívnom použití zabraňuje vzniku poľadovice, má výrazne nižšie korozívne účinky na kovy a hlavne sa výrazne priateľšie správa k životnému prostrediu. Jeho použitie je však finančne náročnejšie – kým tona soli stojí 3700 Sk (122,81 €), tona Solmagu vyjde na 9700 Sk (321,98 €). Používať sa bude na Staromoste, Novom moste a moste Apollo ako aj v pešej zóne Starého mesta. V lokalitách Kramáre, Koliba, Pražská ulica, Brnianska ulica, Mlynská dolina, Lamačská ulica, Podháj, Mudroňova ulica, Búdkova cesta a Dlhé diely bude pri zimnej údržbe použitý posyp soľou navlhčovanou roztokom Solmagu. Pri takejto aplikácii posypu komunikácií bude znížené použitie soli, čím sa výrazne zníži ekologická záťaž okolia komunikácií. Týmto spôsobom bude na komunikácie pri priemernej zime vysypaných o 65 ton soli menej.

Základné ekonomické parametre zimnej údržby komunikácií v Bratislave.

Celomestský zásah s posypom
168 t cca 830 000 Sk/ 27 551 €

Trvalá pohotovosť
1 deň 625 000 Sk/ 20 746 €

Pohotovosť
90 dní 56,25 mil. Sk/ 1,87 mil. €

(pokračovanie na str. 10)

Veselé vianoce a šťastný Nový rok 2009

krycia stena zázemia z billboardových plôch (vianočný motív)

krycia stena zázemia z billboardových plôch (vianočný motív)

Františkánske nám.

Kostolná

schody

Sektor C
Panna Mária

Vianočné trhy 2008

Stánky s predajom:

- A1**
CD, DVD – rozprávky, vianočné piesne, klasická hudba.
- A2**
darčekových kníh v umeleckej knižnej ručnej väzbe a výrobkov v tvare starých kníh.
- A3**
slovenskej ľudovej figurálnej tvorby s dôrazom na vianočné motívy.
- A4**
edičných titulov Slovenského filmového ústavu.
- A5**
marionet – divadelných bábok, vianočných ozdôb na stromček z páleného cesta.
- A6**
cínových figúrok, cínového betlehemu, cínových šperkov, vianočných ozdôbok.
- A7**
ručne maľovaného a vypalovaného skla a keramiky a kombináciu skla a šamotu.
- A8**
kníh vydavateľstva Dajama v slovenskom jazyku a v cudzojazyčných mutáciách.
- A9**
ručne razených mincí s vianočnou tematikou, ručne odlievaných mosadzných zvončekov.
- A10**
ručne tvarovaného a fúkaného skla.
- A11**
ozdobných sviečok, adventných, plávajúcích, vonných olejových lúčok.
- A12**
vianočných suvenírov – medovníkov.
- A13**
originálnych smaltovaných výrobkov: čajníkov, konvičiek, dóz na čaj, cukorníček.
- A14**
bronzové odlievané zvončeky, vianočné a novoročné zvončeky, zvony.
- A15**
tradičných medovníkov vyrábaných z drevených foriem.
- A16**
sklenených fúkaných figúrok,

- betlehemov, anjelikov, postavičiek, bižutérie.
- A17**
medoviny – hriatej, fľaškovej v darčekovom balení s vianočnými motívmi, včelieho medu.
- A18**
darčekového, ozdobného a úžitkového tovaru z prírodných kameňov a kovu.
- A19**
vianočných ozdôb upletených z drôtu a korálok, svietnikov, príveskov, anjelikov.
- A20 - A31**
gastrostánky
- A32**
ručnej, originálnej keramiky – dekorácií, ozdôb, darčekov s vianočnou tematikou.
- A33**
vianočných dekorácií, betlehemov, darčekových predmetov.
- A34**
Fair trade produktov – predmetov darčekového charakteru.
- A35**
vlastnoručne vyrobenej certifikovanej slovenskej ľudovej majoliky.
- A36**
adventných vencov, venčekov, dekorácií na dvere a stôl, svietnikov.

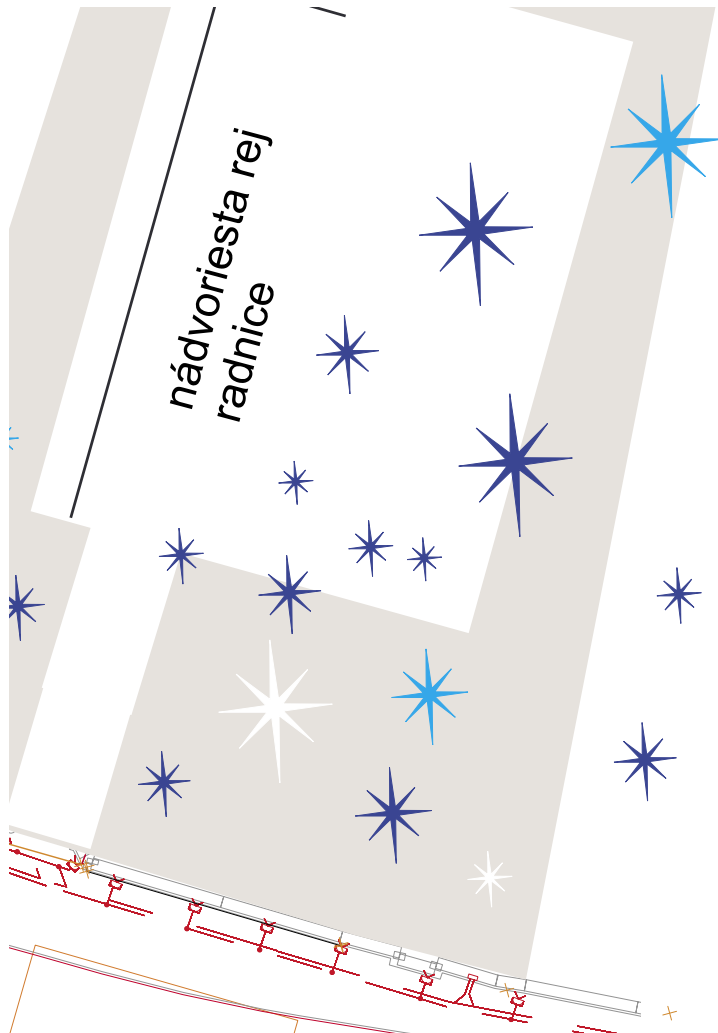
- B1 - B15 - gastrostánky**
- B16**
vianočných darčekov vyrobených z minerálov.
- B17**
ručne vyrábaných mydiel od „starej mamy“, keramiky, drôteného tovaru.
- B18**
ručne robenej keramiky a suvenírov

- s vianočnou tematikou.
- B19**
drevených hračiek – skladačiek, kociek, počítadiel, závesných hračiek.
- B20**
potlačených a maľovaných fliaš a pohárov rôznych tvarov a rozmerov.
- B21**
výrobkov z dreva - hračiek – nábytok, vozíky, kolísky.
- B22**
kožených výrobkov -náramky, kľúčenky, mešce, obaly na modlitebné knižky, opasky, fľaše v koži.
- B23**
dreveného dekoratívneho tovaru – remeselnej výroby – betlehemov, svietnikov.
- B24**
keramických betlehemov, postavičiek a vianočných ozdôb zo šúpolia.
- B25**
drevených vianočných ozdôb, vianočných a novoročných pozdravov.
- B26**
vianočných anjelov, betlehemov a iných vianočných predmetov z keramiky.
- B27**
ručne maľovaného skla : svietnikov, kahancov, fotorámikov.
- B28**
vyrezávaných betlehemov, drevených vianočných ozdôb na vianočný stromček.
- B29**
adventných vencov, vianočných svietnikov, sviečok, vianočných ozdôb.
- B30**
vankúšov, diel, anglického prestierania, obrusov, tapisérií vyrobených technikou „patchwork“.
- B31**
vianočných anjelikov: keramických,

Sedlárska

Sektor B

záhradná kaviareň

typ	počet	popis
	35	suvenírny stánok
	42	gastro stánok
	30	suvenírny stánok *10 blokov po 3 stánkoch
		pergola pre predajcov
		zastrešenie konzumných pultov
		priestor pre grill predajcov

s logom Úsmev ako dar.

C17
prírodných mydiel, solí do kúpeľa,
darčekových košíkov, keramiky.

C17
výrobkov vyrobených autistickými
deťmi a ich rodinnými príslušníkmi.

C17
drobných textilných a sklenených
predmetov s vianočnou tematikou.

C17
tkaných výrobkov – tašiek, ruksakov,
prestieraní, obrusov, vianočných
obrusov.

C18
vianočného punču, masného
chleba s cibuľou, cukrárenských
a pekárenských výrobkov.

C19
vareného vína, vianočného punču,
vianočného pečiva, zemiakových
placiek, lokší.

C20
vianočných pozdravov a pohľadníc
značky UNICEF, darčekového
vianočného tovaru, kalendárov,
dekorácií, sviečok, diárov, ozdôb.

C20
drobných vianočných darčiekov

C21
vianočného pečiva – váženého,
vianočných vanilkových rožkov.

C22
sekaného tureckého medu, rezaného
kokosového kmeňa, ručne fúkanej
čokolády.

C23
vianočných domácich oblátok
a trubičiek.

C23
zdobených vianočných medovníčkov
vlastnej výroby.

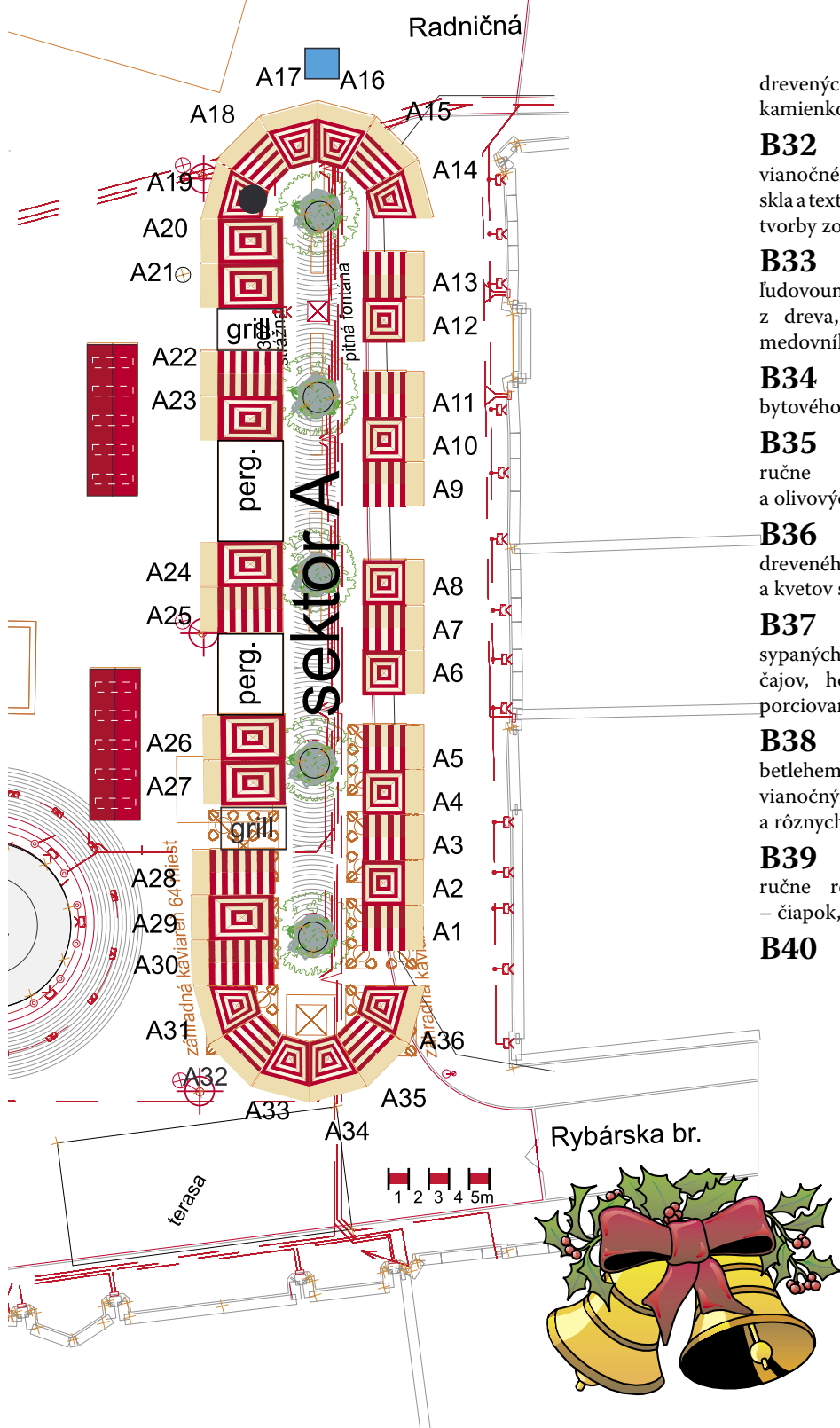
C24
okrasných fľašiek s vianočnou
tematikou, medu, propolisu, medu.

C25
medoviny hriatej, medových sviečok,
darčekovej medoviny.

C26
sviečok z včelieho vosku, včelích
produktov.

C27
medoviny monoprodukt, novej sady
v klasickom svetlom prevedení +
v netradičnom horko-bylinkovom
prevedení.

C28
perníkov, vianočných oblátok,
cukroviniek s vianočnou tematikou.

drevených, látkových; maľovaných
kamenkov, lampášov.

B32
vianočného tovaru z dreva, keramiky,
skla a textilu prevažne ľudovomeleckej
tvorby zo slovenských dielní.

B33
ľudovomeleckých výrobkov
z dreva, keramiky, šúpolia, textilu,
medovníkov.

B34
bytového textilu a doplnkov.

B35
ručne vyrábaných glycerínových
a olivových mydiel.

B36
dreveného a kamenného ovocia
a kvetov s vôňami.

B37
sypaných čajov, vianočných sypaných
čajov, horoskopových čajov a káv,
porciovaných vianočných čajov.

B38
betlehemov, anjelov, zvončekov,
vianočných ozdôb, pohľadníc, figúrok
a rôznych príveskov z materiálov.

B39
ručne robených výrobkov z vlny
– čiapok, šálov, rukavic, čeleniek.

B40

keramiky, výrobkov zo skla, šúpolia,
dreva a látok vlastnej výroby.

B41
hudobných nosičov CD, DVD aj
s vianočnou tematikou, klasiky, jazzu,
folklóru.

B42
náhrdelníkov, príveskov, náušník,
náramkov, leštených kameňov.

B43
tradičných syrových špecialít.

C1 - C15 – gastrostánky

C16
keramických výrobkov, malby na
hodváb.

C16
pečiva, drevených výrobkov,
keramických výrobkov, adventných
vencov.

C16
vianočnej keramiky a darčekových
predmetov.

C16
pohľadníc, záložiek do kníh, výrobkov
z keramickej hmoty, maľovaných
obrázok.

C16
výrobkov zo skla – technika Tiffany.
C16
výrobkov detí s postihnutím a ich
rodičov z tvorivých dielní.

C16
projektu Konta Orange „Darujte
Vianoce“

C16
batikových tričiek a šatiek, náramkov,
náhrdelníkov.

C16
dekoratívnych predmetov -
vencov, svietnikov, maľovaných
sklenených pohárov z produkcie
pracovno-socializačného centra.

C17
vianočných koláčikov, detských
výrobkov, sviečok, kníh – Bocian
mamy nenosí, detských pokladničiek,
pier, hrnčekov, balónikov, vianočných
pohľadníc, drobných predmetov

PRÁVNA PORADŇA

Dobrý deň,

zomrel nám otec a zanechal nám veľký nový dom. My, ako dedičia sme sa rozumne dohodli na delení majetku. Moja otázka znie, či musíme dať vypracovať odborný znalecký posudok na tento dom, len kvôli tomu, aby sme ho v rámci dedičského konania predložili notárovi.

*ďakujem
Paľo*

Notár, ako súdny komisár, je poverený prejednaním dedičstva. Podľa §12 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 31/1993 Z.z. o odmenách a náhradách notárov je základom odmeny súdneho komisára za iné úkony vykonané v konaní o dedičstve všeobecná cena majetku poručiťela, ktorý sa stal predmetom konania o dedičstve. Z tohto základu sa potom vypočítava výška odmeny notára ako súdneho komisára.

Ak sa dedičia v rámci dedičského konania dohodnú na výške všeobecnej ceny majetku poručiťela, znalecký posudok nie je potrebné vypracovať. Ak však takto stanovená všeobecná cena majetku poručiťela nezodpovedá jeho skutočnej všeobecnej cene, potom je potrebné zabezpečiť znalecký posudok. Notár, ktorého odmena sa vypočítava práve z tejto všeobecnej ceny majetku poručiťela, preto môže dať vyhotoviť znalecký posudok za účelom objektivizácie tejto všeobecnej ceny majetku poručiťela.

*Ivan Švec
advokát*

OTVORILI PREMÁVKU NA ROZŠÍRENEJ ZÁHRADNÍCKEJ ULICI

Rozširovanie Záhradníckej ulice v úseku Miletičova – Líščie Nivy sa začalo 20. mája 2008. Počas uplynulých šiestich mesiacov bola vybudovaná nová električková trať, pribudla nová dvojprúdová komunikácia, nové bezbariérové chodníky, cestná svetelná signalizácia a zastávky MHD. Dĺžka realizovanej komunikácie je 790 metrov a dĺžka rekonštruovaných električkových koľají (ktoré

boli uvedené do prevádzky 2. septembra 2008) predstavuje 729 metrov. Počas druhej etapy - rok 2009 – doprava bude presmerovaná na novú dvojpruhovú komunikáciu a na jestvujúcej Záhradníckej ul. sa uskutoční rekonštrukcia povrchu, vrátane nových obrubníkov, odvodnenia, ochranného zábradlia a rekonštrukcie vodovodného potrubia pod komunikáciou.

(pk)

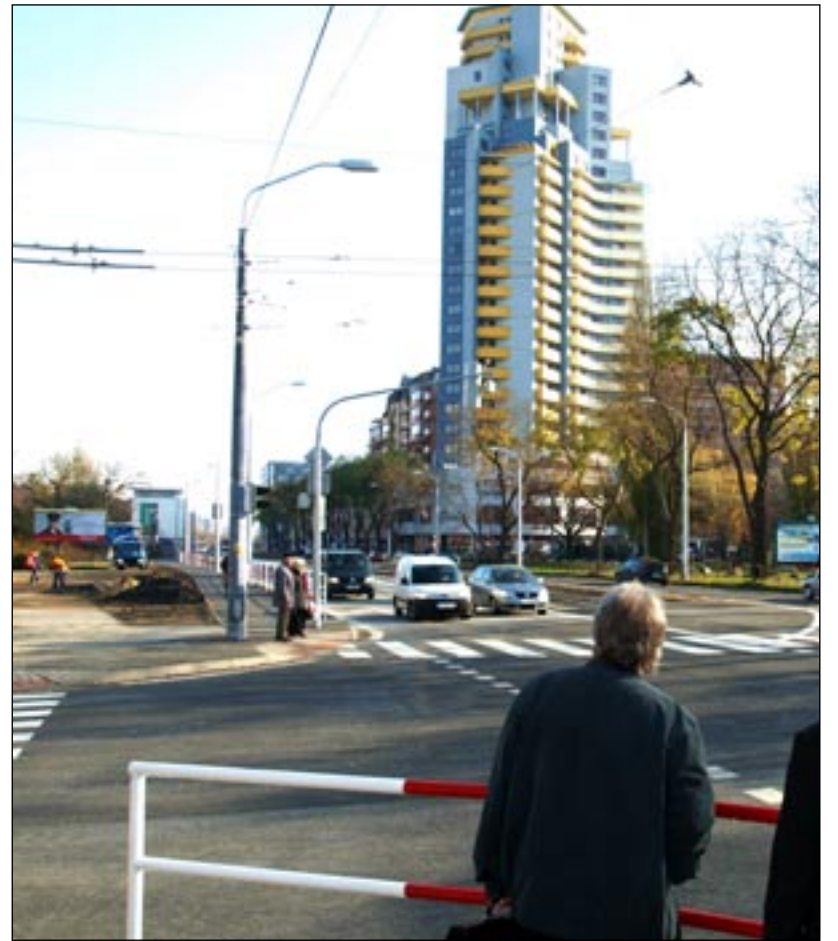

FOTO: Miroslav Košírer

POZOR NA VYKRÁDAČOV ELEKTROODPADU

Pred tohtoročným jarným zberom elektrospotrebičov mestská časť zverejnila trasy, po ktorých sa v stanovených termínoch mali uberať vozidlá Envidomu - autorizovanej spoločnosti v oblasti zberu a spracovania elektroodpadov. Teraz to tak nebude. Ukázalo sa totiž, že spoločnosť Envidom predbehli tzv. vykrádači, ktorí elektrospotrebiče rozobrali a privlastnili si, čo sa im hodilo.

Organizovaná zberová akcia má zabrániť práve takémuto postupu. Pracovníci Envidomu

predmety zväzajú do dielne, kde ich odborne rozoberajú tak, aby zabránili úniku nežiaducich látok do ovzdušia, resp. chránili životné prostredie.

Staromešťania majú ešte týždeň na to, aby požiadali mestskú časť Bratislava - Staré Mesto o odvoz starých, nefunkčných a energeticky náročných elektrospotrebičov. Musia to stihnúť najneskôr vo štvrtok 27. novembra, pretože prvé vozidlo, ktoré bude odstavené chladničky, práčky, televízory, počítače, mikrovlnky, kávovary, čajovary, kulmy, rých-

lovarné kanvice, sušiče na vlasy, vysávače a pod. zbierať, sa do staromestských ulíc vydá po prvý raz už v sobotu 29. novembra 2008. Druhá etapa zberu je naplánovaná na 6. decembra a ďalšia o týždeň neskôr - 13. decembra.

Zatiaľ sa na referát ochrany prírody mestskej časti obrátilo do 50 občanov. Ďalší majú možnosť prihlásiť sa telefonicky v pracovných dňoch na tel. č. 59246 333 alebo prostredníctvom elektronickej pošty na adrese cillikova@stare mesto.sk. Treba uviesť svoje meno, adresu, kontakt a druh

elektrospotrebiča.

Za vynesenie predmetov z domácností sa nebude platiť, ako bolo pôvodne oznámené. Bolo by však vhodné, keby ich občania umiestnili mimo obytných miestností, čím predídú možným nedorozumeniam. Zabránia aj možnému zneužitiu situácie pochybnými živlami vydávajúcimi sa za osoby realizujúce zberovú akciu.

(pk)

INZERCIA

V spolupráci s Miestnym úradom mestskej časti Bratislava - Staré Mesto pripravujeme pre Staromešťanov jednoduchý spôsob ako zbaviť svoju domácnosť nepotrebných elektrospotrebičov!

Počas troch sobôt - 29. novembra, 6. a 13. decembra 2008 bude prebiehať mobilný zber pre obyvateľov Starého Mesta. V týchto termínoch bude lokalitami Starého Mesta prechádzať nákladné auto, ktoré sa zastaví na vopred oznámených adresách a odvezie z nich nahlásený elektroodpad. Odvezie vám veľké spotrebiče (chladničky, práčky a pod.) ako aj malé spotrebiče (vysávače, žehličky, holiace strojčky a pod.), ktoré taktiež nepatria do koša.

Ako na to?

Stačí ak do 28.11. 2008 telefonicky na 02/5924 6333 alebo e-mailom na cillikova@stare mesto.sk nahlásite nasledovné údaje:

- ☛ typ a počet spotrebičov, ktoré potrebujete odviezť
- ☛ meno, priezvisko, presnú adresu bydliska a telefonický kontakt

Následne vám pracovníci Miestneho úradu Bratislava - Staré Mesto oznámia, v ktorú sobotu vám nahlásený elektroodpad odvezieme.

envidom
ZDRUŽENIE VÝROBCOV
ELEKTROSPOTREBIČOV PRE RECYKLÁCIU

STAROMESTSKÁ ULICA BY MOHLA MAŤ NIEKOĽKO POSCHODÍ

Všetky návrhy riešenia Staromestskej ulice sú už na stole hlavného mestského architekta Štefana Šlachty. Šestnásť autorských kolektívov sa zapojilo do tvorby novej koncepcie ústrednej a veľmi vyťaženej ulice Starého Mesta. Workshop, ktorý bol veľkou tvorivou dielňou, priniesol svoje ovocie a hlavný architekt je s jeho výsledkami spokojný.

Mesto oslovilo päť kolektívov, ktoré naprojektovali návrh riešenia podľa zadaných požiadaviek, následne sa z vlastnej iniciatívy zapojilo ďalších jedenásť architektonických dielní. Zaujímalo nás, ktorý z ďalších návrhov bude v rámci návrhu riešenia ulice podporený: „Nejde o to podporiť niekoho. Všetky návrhy priniesli svoje vklady do riešenia ulice. Nielen pozitívne, ale aj negatívne, lebo nám ukázali, ktorým smerom sa uberať nemáme,“ povedal hlavný architekt. Následne by sa mala rozprúdiť diskusia medzi odbornou, ale aj širokou verejnosťou. Šlachta si myslí, že v riešení Staromestskej ulice by sa mali rešpektovať predovšetkým občania. „Návrhy ukázali širokú paletu možností, keď to ľudia budú vidieť, môže to k niečomu viesť. Nebudú mať pred sebou iba virtuálny obraz, ale fyzicky uvidia projekty.“

Na vyriešenie Staromestskej ulice je nutný veľkorysý prístup, „príštípkárstvo“ jej nepomôže. Jednou z požiadaviek pri vypracovávaní projektov bolo hľadanie riešenia pre dopravu, čo väčšina kolektívov rešpektovala. Ako najpriateľnejšie sa zdá byť ponorenie komunikácie pod zem, čím by sa vytvoril nadzemný priestor pre zástavbu investorov, ktorí v ulici vyvíjajú tlak. Niektoré projekty situovali pod komunikáciu ešte aj garáže. Hlavnému architektovi sa táto myšlienka páči, pretože z garáží by sa dalo vyjsť priamo v historickom centre: „Čo viac môžeme chcieť?“ dodáva. Jeden z architektonických kolek-

tívov dokonca vyriešil problém inžinierskych sietí. Neráta s finančne náročnou prekládkou, ale ponecháva siete na súčasnom mieste, pričom ponára podzemnú komunikáciu asi o dva metre hlbšie než iné projekty. „V tejto časti je veľmi dobrý terén. Kopec, na ktorom stojí Bratislavský hrad, ide strmo dole a v oblasti, kde bola hradná priekopa, sa nachádza už len hlina,“ hovorí Šlachta. Momentálne je na pláne realizácia výstavy všetkých projektov. Následná diskusia by mala prebehnúť ešte pred Vianocami. Architektova predstava je, že na výstave by bola kniha návštev, do ktorej by obyvatelia vpisovali

svoje reakcie a postrehy. Rovnako by bola diskusia umožnená aj na internete. Za najvhodnejšie miesto Šlachta považuje priestory pri Bibiane, pretože návštevníci výstavy by sa priamo z okna mohli pozrieť na Staromestskú a predstaviť si realizáciu návrhu. Po výstave a zvážení občianskej diskusie nastane vyhodnotenie prínosov, definícia riešenia Staromestskej ulice a vypracovanie podkladu pre spracovanie územného plánu zóny. Ďalší krok je na vedení Starého Mesta, pretože ulica je v kompetencii tejto mestskej časti.

(vs)

ODSÚDENIAHODNÉ!?

Nie je tajomstvom, že staromestská samospráva krátko po svojom nástupe pred dvoma rokmi zrušila desiatky kultúrnych podujatí, reorganizovala svoje kultúrne inštitúcie a schválila Koncepciu kultúrnej politiky, ktorá má priniesť občanom kultúru s výraznou pridanou hodnotou.

Výstava v Galérii Cypriána Majerníka v historických priestoroch Zichyho paláca pod názvom „Jediné, čo chcem, je vidieť chlapca šťastného“ je však podľa staromestských poslancov Demokratického klubu vrcholom dekadencie, uráža dobrý vkus občanov Starého Mesta, ohrozuje morálny a mravný vývoj mladej generácie. V Zichyho paláci, priestoroch po dlhé roky zasvätených kultúre, výchove mladých umelcov, či uzatváraníu sobášov, sa nikomu nehnuší ukázať svetu to, o čom sama poľská autorka na otvorení povedala: „Doma by mi toto nedovolili!“

Áno, čo nemôžu Zuzana Krajewská a Bartek Wieczorek vystaviť v silne kresťanskom Poľsku, prišli ukázať v rámci Mesiaca fotografie do Bratislavy. Pri vstupe do paláca je síce vylepené upozornenie „Nevhodné pre deti a mládež do 18 rokov“, no v rozpakoch sa isto ocitnú aj plnoletí, keď uvidia vystavovanú sériu hlboko perverznych fotografií. Jemné mužské akty sú totiž asi najpriateľnejšou zložkou výstavy. I tu však medzi tromi mladíkmi vidíme nahého chlapca, ktorý vyzerá na trinásť rokov. Iné obrazy však boli fotené so značnou dávkou exhibicionizmu. Onanujúci muž zobrazený zo zadného pohľadu s visiacimi semenníkmi s hlavou strčenou v plynovej trúbe, opitý transvestita, muž s rozbitou hlavou a ústami zapchatými handrou a pod. To je iba zlomok fotografií výstavy s tak nevinným názvom „Jediné, čo chcem, je vidieť chlapca šťastného“. Avšak od šťastia návštevníkov má výstava naozaj ďaleko.

Poznámky v knihe návštev hovoria za všetko. Občas sa nájde malá pozitívna iskrička, ale väčšinou iba negatívny popol. „Toto je umenie?“, „Upozorním všetkých

svojich známych, aby sa tomuto miestu vyhýbali!“, „Každý sa potrebuje nejakým spôsobom prejavovať, aj za peniaze druhých“, tomuto podobné výroky zaplňajú stránky, kde boli doteraz iba podpisy návštevníkov. Možno

ide o moderné umenie, možno až priveľmi moderné, ale rozhodne sa takmer pornografická výstava nehodí do priestorov dýchajúcich históriou a vznešenosťou.

Žiadajú vyvodit' dôsledky

Reakcie samozrejme nenechali na seba dlho čakať. Ako jedni z prvých zareagovali poslanci Demokratického klubu v Starom Meste. „Je zarážajúce, že tieto aktivity sa dejú pod pláštikom naplňania Koncepcie kultúrnej politiky v gescii komisie kultúry MiZ Bratislava-Staré Mesto. Demokra-

tický klub nemá ambíciu zasahovať do slobody kultúrneho prejavu umelcov. Sme však presvedčení, že finančné prostriedky z daní našich občanov by nemali byť využívané spôsobom, ktorý ohrozuje mravnú a kultúrnu výchovu ich detí. Domnievame sa, že miestom pre podobné aktivity sú privátne ga-

túry s cieľom zamedziť jeho vplyvu na kultúrne aktivity, na ktorých sa podieľa MČ. Aby ukončil spoluprácu s kurátorkou výstavy, aby sa podobný škandál nemohol v budúcnosti opakovať.

Zároveň poslanci Demokratického klubu požadujú na najbližšie rokovanie zastupiteľstva zaradiť bod „Vyhodnotenie Koncepcie kultúrnej politiky MČ Bratislava-Staré Mesto“, aby sa staromestská kultúra stala opäť zrozumiteľná a prijateľná pre občanov Starého Mesta.

A čo na to kompetentní?

S protinázorom prichádza staromestský poslanecký klub SDKÚ-DS, ktorý vníma výzvu starostovi na zrušenie výstavy fotografií mladých poľských umelcov a personálne čistky v okruhu zodpovedných, ako absurdné pripomenutie si totalitných praktík. Poslanci klubu vyjadrujú pobúre-

sloboda vyjadrovania. Ku kultúre a umeniu patrí aj provokácia a kontroverznosť. Súhlasím s tým, že kvalitu kultúry a umenia nesmú posudzovať politici, ale jedine a len odborníci a kultúrna obec. Som však presvedčený, že pokiaľ sa verejnosti ponúka výstava v obecných priestoroch, v tomto prípade v galérii patriacej mestskej časti Bratislava-Staré Mesto, nemala by návštevníkov len provokovať a niektorých aj pohoršovať. Práve toho sme svedkami v Zichyho paláci. Ako starosta mestskej časti, ktorej patria spomínané výstavné priestory, sa nemôžem tváriť nevšímavo. Nechcem sa stavať do pozície cenzora umenia, ani si neosobujem právo hodnotiť jeho kvalitu. Pokladám si však za povinnosť reagovať na odkazy ľudí, ktorí si pozreli nielen súčasnú výstavu, ale aj predchádzajúce, pričom sa o svoje dojmy z nich podelili v Knihe návštev. Ak situáciu hodnotím z tohto pohľadu, som presvedčený, že nie všetko, čo môže byť prezentované napr. v súkromnej či nezávislej galérii, patrí aj do výstavných priestorov mestskej časti či obce a už vôbec by nemali byť financované z peňazí daňových poplatníkov.

Nezdieľam názor, že súčasnú výstavu treba zrušiť. Galéria Cypriána Majerníka bola totiž v minulosti neslávne známa práve cenzurovaním vystavovateľov a ich prác. Autori, ktorí boli na čiernej listine predchádzajúceho režimu, vystavovať nemohli, prípadne ich prezentácie boli zrušené a predčasne ukončené. Ja touto cestou nepôjdem. Aj preto, že najkontroverzejšie snímky boli z výstavy odstránené. Na druhej strane som pripravený urobiť kroky, ktoré by prispeli k spokojnosti Staromestčanov, Bratislavčanov a ďalších návštevníkov galérie“ uvádza sa vo vyhlásení starostu Starého Mesta Andreja Petreka.

Nuž, názor, kde sú hranice umenia, kam až môžu siahať, si zrejme musí urobiť každý sám. Avšak zodpovedne, a to nielen voči sebe, ale hlavne voči okoliu...

Peter Kimijan
Foto Miroslav Košířer

liérie,“ vyhlásil Marián Procházka, poslanec staromestského zastupiteľstva.

Demokratický klub Bratislava-Staré-Mesto zároveň žiada starostu MČ, aby okamžite konal a ukončil výstavu, aby táto nebola spájaná s kultúrnymi aktivitami mestskej časti Bratislava-Staré Mesto. Aby voči pracovníkom, ktorí sú zodpovední za konanie výstavy vyvodit' zodpovednosť, odvolal vedúceho oddelenia kul-

nie nad akoukoľvek snahou politikov hodnotiť umenie a zakazovať ho. Bratislava bola vždy otvorená výtvarnému umeniu a všetkým pokusom o prekračovanie hraníc v ňom. Vyhlásenie Demokratického klubu podľa nich odsudzuje hlavné mesto do polohy provincie a komunistického skanzenu a prípadné personálne čistky by ju odsúdili na lavicu hanby civilizovaného sveta.

„Stotožňujem sa s názorom, že ku kultúre a umeniu patrí

KTO JE ZODPOVEDNÝ POČAS ZIMY ZA SCHODNOSŤ CHODNÍKOV?

Zabezpečenie schodnosti chodníkov prilahlých k nehnuteľnostiam, ktoré sa nachádzajú v zastavanom území a hraničia s miestnou komunikáciou, má za povinnosť vlastník, správca alebo užívateľ prilahlej nehnuteľnosti.

Pri zabezpečovaní zimnej služby v minulom roku sa osvedčila spolupráca so správcovskými organizáciami, ktoré v mestskej časti vykonávajú správu nehnuteľností, ktoré po upozornení zodpovednými zamestnancami cez konkrétnu osobu zabezpečovali odstránenie zistených nedostatkov v schodnosti chodníkov, prípadne verejných priestranstiev.

Vzhľadom na uvedené, Oddelenie správnych činností požiadalo všetky dotknuté správcovské organizácie, aby poskytli kontaktné osoby a telefonický kontakt, na ktorý bude možné nahlasovať zistené nedostatky v zimnom období 2008 – 2009.

ZIMNÁ SLUŽBA JE KOMPLETNE V RUKÁCH DODÁVATEĽOV

Zabezpečenie zimnej služby je stanovené v termíne od 15. novembra 2008 do 31. marca 2009. Za výkon zimnej služby v MČ Bratislava Staré Mesto zodpovedá štáb v zložení:

vedúci štábu ZS: Jozef Cepek,

riaditeľ VEPOS, zástupca štábu ZS: Vladimír Hudec, technický manažér a ostatní členovia štábu.

Zásah zimnej služby na zverených komunikáciách III. IV. kategórie, vybraných chodníkoch, schodov a parkoviskách v MČ Bratislava Staré Mesto musí začať v pracovnej dobe a pracovných dňoch do 2 hodín od vyhlásenia situačného stupňa aktivity, v nočných hodinách a v dňoch pracovného pokoja do

6 hodín. Čistenie musí byť ukončené do 24 hodín po ukončení spádu snehu resp. poľadovice. Vzhľadom k reštrukturalizácii podniku VEPOS, zimná služba je zabezpečovaná dodávateľsky. Pre potreby vyžiadania pri zásahu zimnej služby je určené stále telefónne číslo na dispečerskú službu VEPOS - pevná linka – 52 49 56 98, mobil – 0903 617 176.

Rozsah zimnej služby:

- komunikácie III. a IV. kategórie v dĺžke 63, 5 km (plocha cca 403,105m²)
- schodnosť 22 chodníkov a 52 schodov v kopcovitom teréne MČ
- čistenie vybraných parkovacích plôch

Foto: Miroslav Košírer

NOVÉ CALL CENTRUM ODDELENIA CESTNÉHO HOSPODÁRSTVA MAGISTRÁTU

V snahe skvalitniť prácu a urýchliť tok informácií medzi občanmi a magistrátom zriadilo aj hlavné mesto od 15. novembra novú službu Call – centrum, ktoré je k dispozícii vždy po pracovnej dobe magistrátu, počas víkendov a sviatkov.

Na telefónnom čísle 0850 211 525 môžu Bratislavčania nahlásiť akékoľvek problémy a nedostatky, ktoré sa týkajú správy ciest – problémy s dopravným značením, problémy s cestnou svetelnou signalizáciou, nefungujúcim verejným osvetlením, poškodenia komunikácií, mimoriadne znečistenia komunikácií, problémy s podchodmi, lávkami pre peších, cestnou zeleňou, poškodenia súčastí

ciest (zvodidlá, zábradlia) či nedostatky pri zimnej údržbe komunikácií. Každým podnetom sa kompetentní pracovníci budú zaoberať a v prípade, že ide o kompetenciu mestskej časti, na prípad upozornia konkrétny miestny úrad.

Linku Call - centra zabezpečujú pracovníci dispečerskej služby, ktorá funguje na Oddelení cestného hospodárstva magistrátu. Technické zariadenie telefonnickej linky aj s odkazovačom stálo hlavné mesto 150 000 Sk (4 979 €). Linka má podľa magistrátu slúžiť ako verejná kontrola a spätná väzba od Bratislavčanov.

Na Miestnom úrade MČ Bratislava-Staré Mesto v období od 15. novembra 2008 do 31. marca 2009 je na referáte kontroly verejného poriadku a čistoty zriadený dispečing, kde bude možné zo strany obyvateľov v úradných hodinách, t.j.:

pondelok od 8.00 – 17.00 h,
utorok od 8.00 – 14.00 h,
streda od 8.00 – 17.00 h,
štvrtok od 8.00 – 14.00 h,
piatok od 8.00 – 12.30 h,

a v čase spádu snehu a poľadovice aj v sobotu a nedeľu od 14.30 h do 22.30 h na t. č. 52 92 00 07 (aj fax), 59 24 63 63, 59 24 63 70 nahlasovať zistenia neočistených chodníkov od snehu a ľadu. V ostatnom čase môžu občania svoje zistenia nahlasovať na odkazovač t. č. 59246269.

Za operatívne riešenia nahlásených zistení je zodpovedná JUDr. Soňa Kardelis – vedúca referátu kontroly verejného poriadku, t. č. 52 92 00 07, 59 24 63 63 a v jednotlivých rajónoch asistenti verejného poriadku:

Dušan Barát -	0902914084 rajón č.5 Patrónka
Jozef Gergely -	0903725019 rajón č. 1 Historické jadro
Juliana Hubáčková -	0903455025 rajón č. 9 Dunajská
Milan Kulich -	0902914082 rajón č. 6 Slavín
Peter Schwartz -	59246268 rajón č. 2 Bôrik
Vladimír Studený -	0911432463 rajón č. 7 Žilinská
Vladimír Šimkovic -	0902914085 rajón č. 4 Drotárska
Jaroslav Turinič -	0903725012 rajón č. 3 Partizánska
Zuzana Zahradníková Ing. -	0902914083 rajón č. 8 Obchodná

Schodnosť chodníkov prilahlých k nehnuteľnostiam, v ktorých sú umiestnené materské školy, bude zabezpečovaná brigádnicky a zodpovedný za ich včasné konanie bude Miroslav Németh, t. č. 59 24 62 76. Za schodnosť chodníkov pri ZŠ a MŠ s právnou subjektivitou, je zodpovedný ich riaditeľ.

V prípade, že i napriek ústnym alebo písomným upozorneniam nedôjde k očisteniu chodníka, MČ v správnom konaní alebo v priestupkovom konaní postihne vlastníka, správcu alebo nájomcu, prípadne písomne poverenú fyzickú osobu alebo právnickú osobu, pokutou v zmysle platných zákonov.

(pk)

HLUK NÁS POMALY ZRÁŽA NA KOLENÁ

Hudba v reštauráciách a obchodoch sa kedysi začala púšťať, aby prehlušila akustický smog: hlučnosť dopravy, či z okolitých stavenísk. Ibaže časom sa „hudobný hlučnosť“ stal súčasťou zvukového smogu. Ruší nás viac než električky a bagre. Mnohí sa však bez neho nezaobídu. Poobzerali sme sa, ako to u nás vyzerá.

Bar v tichej uličke Starého Mesta sa z ulice prezentoval ako pokojné miestečko, vhodné na posedenie s priateľmi i na diskretné debaty. Keď sme ale vstúpili dovnútra, ohlušil nás nápor hudby ako víchrica. Prekázal aj nášmu spoločníkovi Martinovi, mladému speváčkovi zo začínajúcej kapely, ktorá má už za sebou niekoľko vystúpení po Slovensku. „Často sa pohybujeme vo veľkom hluku, ale toto nemám rád. Každý tón sa človeku doslova zasekáva do hlavy, reže do uší. Takéto grády patria na koncert, nie do kaviarne. Iba ťažko sa tu môžem zhovárať s kamarátmi, lebo vôbec nepočujeme, čo hovoria“ vraví o svojich pocitoch.

hudobný sprievod k nákupom púšťať. „Aj my si to otestovali a zistili sme, že rýchlejšia hudba je obchodne výhodnejšia, pretože zákazník plní košík pekne do rytmu,“ smeje sa Jozef, vedúci predaja v obchodnom dome v centre mesta. Problém bol však v tom, že podobne dynamicky „dotancoval“ až ku kase. Pomalšie skladby síce zákazníka nehnali tak rýchlo, ale zase ho nútili premýšľať nad každým výrobkom, a to sa obchodníkom akosi nehodilo.

N a p o k o n vznikol kompromis a skladby sa začali strieďať. Sofistikovaný model sa však v mnohých prípadoch nakoniec zmenil v neorganizovanú produkciu bez

personál vám vyhovie (aj keď s pripomienkou, že ostatným to neprekáža).

v prevádzkach „diskotéky“ a hudba je burácajúca.

Slovákov zase nevie vykonávať rôzne práce v tichu, enormný pokoj ich vyvádza z miery. Začína sa vravieť o závislosti na hudobnej kulise, ktorá síce ešte nie je vedená ako diagnóza, napriek tomu ju lekári prirovnávajú až k závislostiam na hracích automatoch alebo alkohole.

Ako sa kedysi stala hudobná kulisa módnym trendom, dnes sa začína propagovať ticho. Ale zvykať si naň budeme oveľa ťažšie než na background music. „Dnes si už môžete dokonca ticho navoliť v music boxoch,“ vraví hudobný kritik Jaro o svojich skúsenostiach zo sveta a upozorňuje: „Ďalším úskalím neustále toku hudby je to, že už nedokážeme muziku vnímať a vychutnávať si ju. Považujem to za estetický zločin.“

Čo na to samospráva?

Problematike hlučnosti už dlhšie venujú pozornosť aj mestskí poslanci i poslanci Miestneho zastupiteľstva Starého Mesta. Tí rozhodli, že podmienky na prevádzku obchodov, podnikov či služieb na území mestskej časti Staré Mesto budú od 1. decembra prísnejšie. Všeobecne záväzné nariadenie (VZN), ktoré schválili miestni poslanci na nedávnom zasadnutí zastupiteľstva, hovorí aj o ochrane obyvateľstva pred hlukom a vibráciami. Za nerespektovanie času prevádzky či za nadmerný hlučnosť môžu fyzické i právnické osoby dostať pokutu od 50 tisíc korún (1 660 €) do 200 000 Sk (6 638 €). Ak prevádzka prekročí najvyššie stanovené hodnoty pre denný, večerný a nočný čas, staromestský úrad najskôr podnikateľa do troch dní vyzve k náprave a určí aj lehotu nápravy. Samostatný paragraf VZN tvorí exteriérové sedenie. To môže byť v prevádzke od nedele do štvrtka od 8.00 do 24.00, v piatok a v sobotu od 8.00 do 1.00 nasledujúceho dňa. V sezónnom exteriérovom sedení bude zakázané používať hudobnú produkciu.

Eleonóra Bujačková

Ilustračné foto Miro Košířer

Peter (32), ktorý bar prevádzkuje priznáva, že príliš hlasitá hudba je veľký problém, no ťažko vyhovieť každému a nájsť primeraný kompromis. „Mám tu takých zákazníkov, ktorí si žiadajú dokonca konkrétny druh muziky, aby si ju užili. Neodbytným často zdvihli imúnni, rovnako ako voči cigaretovému dymu. Ale usilujeme sa vyhovieť aj tým, ktorí naozaj hľadajú príjemný priestor na rozhovory.“

História hluku

O takzvanom hudobnom hluku a hudobnej ekológii sa začalo pomere veľa hovoriť v 90. rokoch najmä v Kanade, USA a západnej Európe. Tam vtedy prišli hypermarkety s nápadom, že pre zákazníkov bude príjemnejšie počúvať pri nakupovaní muziku. Background music alebo hudba v pozadí ich mala upokojiť, rozptýliť a prekryť hlučnosť z ulice či príslušných skladov. Mnohé marketingové štúdie sa dlho zaoberali tým, aký

vízor. Aj preto si napríklad nedám dobrú kávičku v tomto obchodnom dome, lebo televízor tu ide naplno a kazí mi to náladu,“ dodáva.

Pracovníci reštaurácií to majú jednoduchšie – na začiatku vychádzali z vystúpenia živých pianistov, ktorí kedysi bežne hrávali ku káve alebo zákusku a volili „náladovky“ a nie uponáhľané skladby. Zámerom majiteľov bolo, aby sa konzument zdržal a objednával pomaly, ale systematicky. Ale dnes sa hudobná produkcia v obchodoch a kaviarňach ničím neodlišuje od programov komerčných staníc. „Ťažko hľadať optimum. Do nášho pubu chodia najmä mladí a tým je naozaj celkom jedno, či muzika duní alebo nie. Už si na ňu zvykli, veď ju počujú nepretržite. Pripúšťam, že si asi zarábajú na budúce problémy so sluchom, ale je to ich štýl a ja ich prevychovávať nebudem,“ vraví prevádzkar Gabo (26) z vyhľadávanej pivárne. Podobnú taktiku zvolili aj v sympatickej kaviarni na Námestí SNP. Hudba sa ožyva z každého kúta, pravda, ak požiadate, aby ju stlmili,

poriadku.

„Hudba – nech už je akákoľvek – mi v obchodoch veľmi neprekáža. Vlastne ju ani nevnímam, tak nech tam vyhrávajú do úmoru.“ vraví Zdena Veresová (46). „Čo mi však veľmi prekáža, je hlučnosť hudby v kaviarni alebo hlučiaci tele-

Existujú ešte oázy pokoja?

Že sa dá vyhovieť obom stranám sme sa presvedčili vo vychýrenej čokoládovni na Hlavnom námestí. Hudba tu skutočne dotvára atmosféru a nepôsobí rušivo. Skôr naopak. „Málokto premýšľa nad tým, aký význam hudba v reštauračných a kaviarenských priestoroch má. Heslo je jasné: hlavne nech čosi hrá. Všadeprítomná hudobná kulisa však obťažuje a ruší stále viac a viac ľudí. Citlivejších jedincov môže dokonca poškodiť,“ vraví dr. Čerňáková, ktorá sa zaoberá hudobnou ekológiou. „Som maniak na muziku, ale prekáža mi, že dnes nenájdem bistro či kaviareň, kde by doslova nehučala nejaká hudba a to ma vie poriadne nazlostiť. Navyše ak vkus personálu je celkom iný ako ten môj, hovorí vysokoškolák Tomáš (19).

Ešte horšia je situácia vo večerných a nočných hodinách, najmä ak ide o prevádzku, ktorá je v blízkosti obytných domov alebo priamo v nich. Obyvatelia sa sťažujú, píšú petície na magistrát či miestny úrad, aby urobil nápravu. „My máme šťastie, že sme mimo obytnej zóny, sú tu iba úrady a tie sa večer vyprázdňujú. A naši hostia sem zvyčajne chodia na jeden – dva drinky a zdržiavajú sa tu krátko. A pivárom hlučnosť hudobná produkcia neprekáža,“ približuje svoje skúsenosti dvadsaťročný čašník Vlado z vyhľadávaneho bistra.

„V kaviarni nie je dôležitá hudba, dokonca ani konzumácia kávy, ale komunikácia medzi ľuďmi a tá nemá byť ničím narušovaná. Preto ma vždy poriadne rozladí, keď zjdem do mojej obľúbenej kaviarničky v centre mesta a kým nepožiadam personál, aby rádio stíšili, tak sa s priateľmi vôbec nepočujeme,“ hnevá sa Gabriela (29). Aj preto si urobila súkromný prieskum v meste a zistila, že takmer v 90 % si personál robí

Od nepriemerných pocitov k zhoršenému zdraviu a závislosti

Prírodné akustické prostredie sa za posledné desaťročie celkom zmenilo. Začalo sa to masívnym rozvojom dopravy, čoraz dokonalejšia reprodukčná technika potom posunula vnímanie zvukov do celkom inej roviny. Podľa výskumov neurológov z Mníchova práve kvôli podnetom zvonka, sa naše zmysly stále viac otupujú. Sluch nevnímajú. Podľa odborníkov už nie sme schopní rozoznávať drobné podnety. Naše zmysly reagujú iba na čoraz silnejšie impulzy. Dr. Juraj Tandly zdôrazňuje, že nadmerný hlučnosť akéhokoľvek pôvodu, hudby nevnímajú, poškodzuje sluchový aparát, zvyšuje telesnú teplotu, tlak a tiež hladinu endorfínov, čím môže u ľudí stúpať agresivita. O vplyvnej chemickú rovnováhu v tele: pôsobením hluku unikajú z buniek horčíkové ióny, vylučuje sa a stúpa množstvo adrenalínu. Psychológovia, ktorí pomocou muzikoterapie liečia toxikománov alebo pacientov s duševnými poruchami sa zhodujú, že nepretržitý tok hudby a nemusí byť ani nepriemerné hlasné, môže ako stresový faktor vyvolávať nespavosť, precitlivosť, podráždenosť, bolesti hlavy. Hudba má schopnosť prenikať do hlbších sfér ľudskej psychiky viac než hovoréné slovo alebo iné zvuky.

Zatiaľ čo dobre zvolená a načasovaná hudobná prestávka zvyšuje pracovný výkon, hudobné podfarbovanie osemhodinového pracovného času vedie podľa výskumov u šesťdesiatich percent k nadmernej fyzickej i duševnej únave.

Istá hladina zvuku je dnes žiadaná. Keď nie je, hudobný hlučnosť si sami vytvárame. Na parížskej Sorbone zistili, že sedemdesiat percent ľudí mladších ako 45-ročných sa dnes nenahe bez toho, aby si k tomu nepustili hudbu, televíziu či video. Takmer šesťdesiat percent

Hladina hluku v reštauráciách či predajniach, teda ani hudobná kulisa, nemá prekročiť 60 decibelov. Na porovnanie: hlučnejšia prevádzka nás zaťažuje asi 80 decibelmi, štartujúce lietadlo približne 130. Prípustné množstvo decibelov stanovuje nariadenie vlády o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií

EURO V STAROM MESTE

Kedy a ako mám uhradiť príspevok na stravu svojho dieťaťa, ktoré chodí na obedy v školskej jedálni?

Mestská časť Bratislava – Staré Mesto dala vytlačiť zloženky, na ktorých sú už uvedené finančné sumy v eurách. Rodičia malých stravníkov ich dostanú v decembri 2008. Uhradiť ich však môžu až na budúci rok, konkrétne do 10. januára 2009 (vždy najneskôr do 10. dňa v mesiaci, ku ktorému sa platby za stravu v školskej jedálni viažu). Rovnaký postup je aj pri úhradách za pobyt dieťaťa v školskom klube alebo v materskej škole. Rodič má pritom možnosť rozhodnúť sa pre platbu zloženkou, ale aj bankovým prevodom.

Euro pre deti

Európska komisia pripravila pri príležitosti osláv 10. výročia zavedenia eura on-line súťaž v tvorbe europlagátov pod názvom Eurocompetition, do ktorej sa môžu zapojiť žiaci z krajín eurozóny a Slovenska vo veku od 10 do 14 rokov. Ústredným bodom súťaže je webová stránka www.eurocompetition.net/www/sk/pub/ecfin/homepage.htm, kde učiteľia aj žiaci nájdu užitočné informácie, rady a pomôcky o eure, jeho histórii a budúcnosti. Všetky súťažné príspevky, vyjadrujúce názor a postoj žiakov k 10 rokom eura, budú zverejnené v on-line galérii. Stačí vytvoriť návrh plagátu na zadanú tému a zaslať ho do on-line galérie na stránke. Plagát by mal vyjadriť postoj mladého človeka k euru, aký malo dopad na európskych občanov, aké sú výhody menovej únie a ako si predstavujú budúcnosť jednotnej meny. Návštevníci webovej stránky Eurocompetition môžu získať aj propagačný plagát Euro Kid's Corner, ktorý je preložený do 12 jazykov krajín eurozóny vrátane slovenčiny. Pre 16-tich víťazov, zastupujúcich všetky krajiny eurozóny a Slovensko, je pripravená zaujímavá cena v podobe digitálneho fotoaparátu a ich víťazné plagáty budú počas celého roka 2009 vystavené v sídle Európskej komisie v Bruseli.

(pk)

Toto je otázka, ktorú riešia nielen tí, ktorí zvažujú možnosť vziať si hypotekárny úver a kúpiť byt či postaviť dom, ale aj tí, ktorí zvažujú, ako najvhodnejšie zhodnotiť svoje úspory. Jednoduchšia situácia je v druhom zo spomenutých prípadov. Také vysoké sadzby, ako banky na termínovaných vkladoch ponúkajú v posledných týždňoch, sme tu nemali už roky. Dôvod bol jednoduchý - finančná kríza sa veľmi rýchlo prejavila v nedostatku voľných peňazí na medzibankovom trhu, na ktorý si banky zvykli ako na

AKO SA BUDÚ VYVÍJAŤ ÚROKOVÉ SADZBY V NAJBLIŽŠOM ČASE?

rýchly a ľahko dostupný zdroj likvidity, ktorú potrebujú pre svoje fungovanie. Tento zdroj sa už viac než rok stával čoraz vzácnejším a menej dostupným a v septembri takmer vyschol. Banky sa preto obracali inde, a boli jednoducho nútené (aj pod vplyvom konkurencie) lákať vklady od občanov aj vyššími úrokmi. Táto situácia sa však mení. Nedostatok peňazí a neochotu bánk vzájomne si ich požičiavať považujú zodpovedné orgány za jeden z najnebezpečnejších prejavov finančnej krízy, ktorý môže mať ďalekosiahle dôsledky. Preto centrálné banky po celom svete pumpujú na trhy stovky miliárd eur i dolárov, ochotnejšie poskytujú voľné zdroje bankám a predovšetkým znižujú úrokové sadzby. Tým na jednej strane riešia tento potenciálne veľký problém, na druhej strane však zároveň znižujú potrebu získať vklady za vysoké úroky. Dá sa teda predvídať, a čiastočne to už aj nastáva, že úroky na vkla-

doch budú klesať. Každý, komu sa naskytne možnosť zafixovať si na rok či prípadne aj dlhšie úročenie vkladov, dlhopisov a podobne na dnešnej úrovni, mal by ju bez váhania využiť.

S úvermi je to zložitejšie. Aj tam platí, že banky získavajú zdroje lacnejšie, a mali by mať priestor na znižovanie sadzieb aj pre klientov. Problém je však v tom, že v čase hospodárskeho spomalenia sa zvyšuje pravdepodobnosť, že niektorí klienti nebudú schopní dostať svojim záväzkom a úvery splácať. To zvyšuje náklady banky, ktoré musí pokrývať celkom jednoducho tak, že zvýši rozdiel medzi úrokmi, za ktoré získava zdroje, a tými, za ktoré ich ďalej požičiava klientom (tzv. úrokovú maržu). Dnes nie je jasné, do akej miery sa tieto zvýšené náklady prejavia aj na Slovensku, platí však, že banky sú menej ochotné vystavovať sa riziku a ak už riziko podstupujú, nechávajú si to zaplatiť. Predpovedať, ktorá

z týchto protichodných tendencií napokon preváži, nie je dnes celkom dobre možné. Dá sa však povedať, že klienti, ktorí spadajú do menej rizikových kategórií podľa hodnotenia banky, prípadne majú významnú časť vlastných prostriedkov určených na nákup nehnuteľnosti, sa zvýšených sadzieb môžu obávať menej, ako klienti, u ktorých tieto podmienky neplatia. V každom prípade však platí, že je to veľmi individuálne, závisí od konkrétnej situácie každého klienta, od nehnuteľnosti, ktorú chce kúpiť, postaviť či rekonštruovať, a žiadne všeobecne platné rady sa poskytnúť nedajú.

Juraj Barta
hlavný ekonóm SLS

Vysoká horúčka, až 40 °C, ukrutná bolesť v krku a pocit, že nedokážeme vypíť ani čaj. Takýmito príznakmi sa väčšinou ohlasuje angína. „Príznakom komplikácií môže byť aj sťažené otváranie úst,“ vraví docent Jan Klozner o ochorení, ktoré najčastejšie vyvolávajú streptokokové baktérie. S angínou sa v živote stretol takmer každý z nás, ale veľmi nepríjemné sú opakované zápaly krčných mandlí.

„Opakujúce sa tonzilitidy, teda laicky angíny, sú veľkým problémom. Krčné mandle predstavujú zdroj infekcie, ktorá sa objaví, keď človek prechladne, alebo je vyčerpaný. Ak je organizmus oslabený, tak infekcia, ktorá v mandliach pretrváva, získa nad človekom navrch a rozvinie sa choroba,“ popisuje docent Klozner.

Liečba opakujúcich sa angín je veľmi zložitá. „Chronická infekcia je ťažko liečiteľná antibiotikami, pretože je síce v krčných mandliach vo vnútri hrdla, ale zá-

roveň mimo tela. Zdroj infekcie je totiž v hlbokých záhyboch mandlí a tento priestor nie je súčasťou nášho organizmu, takže i antibiotikum podané formou tabliet alebo injekcií, sa tam ťažko dostáva,“ popisuje problém docent Klozner.

Lekári k antibiotikám pri dávajú i lokálnu liečbu, potieranie mandlí dezinfekčným prostriedkom, ale ani tak nedokážu infekciu stopercentne zlikvidovať. „Jediná rada je vždy angínu i virózy dôsledne vyliečiť. To znamená najlepšie doma v posteli. Prechodením choroby sa zvyšuje riziko recidív,“ vraví MUDr. Rovánová. „Ak krčné mandle predstavujú ložisko opakujúcich sa infekcií, tak sa odporúča u pacientov starších ako dvadsať rokov ich odstránenie. U detí sa ich snažíme ponechať, vzhľadom na dôležitosť pre imunitný systém“ dodáva docent.

Komplikácie angín rozdeľujeme na celkové a miestne. Najčastejšou miestnou komplikáciou je absces. Stav, keď sa infekcia premiestni do priestoru pri mandliach a môže tam vytvoriť akúsi kapsu s hnisom. Ide o akútne stav, ktorý musí lekár okamžite riešiť. Pri zanedbaní liečby sa zápal môže šíriť ďalej až do hlavy alebo

hrudníka. „Medzi komplikácie ako následok nesprávne liečenej angíny patrí dokonca možnosť zápalu srdcovej blany, kĺbov alebo ľadvín,“ varuje MUDr. Marta Rovánová.

Angína sa začína často bolesťami hlavy, brucha, niekedy aj zvracaním. Objavuje sa vysoká horúčka. O niekoľko hodín po prvých príznakoch sa zväčšia krčné mandle a opúcha zadná stena hltanu. Bolesť býva rôzna, od malej až po veľkú, spôsobujúcu často aj hltacie problémy. Krčné uzliny sa obvykle zväčšia a sú citlivé na pohmat. Horúčka trvá až 4 dny, záleží dôležitá je správne zvolená liečba.

- Bolesť v hrdle najčastejšie spôsobujú vírusy, takmer osemdesiat percent ochorení. Na tieto antibiotiká nezaberajú.
- Bakteriálna infekcia, teda angína, má za následok približne pätnásť percent problémov s bolením v hrdle. Pri angíne lekár predpisuje antibiotiká.
- Pri dlhotrvajúcich bolestiach sa musí, najmä u fajčiarov, vylúčiť možné zhubné ochorenie – rakovina.

POZOR NA ČASTÉ ANGÍNY

Mýty o angíne

- Nemám mandle, nemôžem mať angínu!

Nie je to pravda! Aj malý kúsok tkaniva spôsobuje časté zápaly. Podobné tkanivo sa vyskytuje aj inde v hltane, napríklad v koreni jazyka. Ochorenie sa preto môže prejaviť aj na inom mieste než priamo na krčných mandliach.

- Zo zmrzliny nemôžem mať angínu!

Nie je to pravda! Veľké množstvo studenej zmrzliny a chladných nápojov spôsobí oslabenie sliznice, ktorá sa stane náchylnejšou na infekcie.

- Nepôjdem na operáciu, aj tak mi nepomôže!

Nie je to pravda! Po odstránení krčných mandlí významne ochorenie ubudne.

- Na operáciu môžem ísť iba v zime!

Áno i ne! Je pravda, že v letných horúčavách je vyššie riziko pooperačného krvácania, ale v zime zase hrozia komplikácie spôsobené častejšími virózami a chrípkou. Pre alergikov nie je vhodné na operáciu jar a leto.

(buj)

INZERCIA

LEKÁREŇ PRI DIVADLE

Gorkého 3

Laurinská 4

Navštívte novootvorenú lekáreň, sme tu pre Vás.
Staňte sa naším pravidelným zákazníkom a nakupujte výhodne.

Pracovné dni: 07.30 - 19.00, sobota: 09.00 - 13.00, telefón: 02/ 59 24 13 50

ANKETA – VIANOČNÉ TRHY VAŠIMI OČAMI

Rozhlasová redaktorka, 23 rokov

„Vianočné trhy podporujú a znásobujú vianočnú atmosféru a tú ja milujem. Takže si tam zájdem vždy, a ak sa dá, tak idem aj do iných miest. Dám si s priateľom punč, nejakú štrúdlu...A keď je ešte aj pekne mrazivé počasie, je to fantázia. Ale, v posledných rokoch je tam nenormálna tlačienica, takže sa na trhoch nedá hýbať, stoly sú obsadené, nemám si kam ten pohárik položiť. Kým sa dostanem z jedného konca na druhý, strácam nervy aj vianočnú náladu. Všetko na trhoch je predražené, ale raz do roka som to schopná ospravedlniť.“

Technik, 45 rokov

„Vianočné trhy pre mňa v podstate veľa neznamenajú, pretože sa ich veľmi nezúčastňujem. Minulý rok som sa však bol na ne pozrieť a bol som sklamaný - hlava na hlave, proste stádo ľudí, nedalo sa hnuť. Ja som tam išiel s rodinou preto, že som si chcel pozrieť výzdobu mesta a vedieť o čom tie trhy sú. Ale podľa mňa je to príležitosť na biznis - predať ľuďom veci, čo by si inak nekúpili.“

Študentka, 22 rokov

„Vianočné trhy znamenajú pre mňa veľmi veľa. Začínam pociťovať to vianočné čaro, veľa dobrých ľudí okolo seba. Stretávam sa s priateľmi, pochutnám si na cigánskej, na vianočnom punči, na varenom vínku. Atmosféra na vianočných trhoch je vždy pre mňa výnimočná, nepociťujem žiadne negatíva. Aj tento rok sa na ne veľmi teším.“

Architekt, 30 rokov

„Vianočné trhy mi nedávajú nič. Skôr ma deprimuje, ako sa ľudia naháňajú a ako sa Vianoce komerčne zneužívajú.“

Vizážistka, 38 rokov

„Dávajú mi veľa pozitívneho, ako sa hovorí, Vianoce sú sviatky pokoja, radosti, lásky v kruhu blízkych - to cítim aj na trhoch. Vždy, keď tam som, mám pocit pokoja, sála z nich úplná vianočná náladu. Všade vôňa vareného vínka, medovníkov a všelijaké výrobky, ktorým nikdy neodolám a niečo si kúpim.“

Banková úradníčka, 25 rokov

„Vianočné trhy mám veľmi rada, pretože symbolizujú príchod

Vianoc. Milujem tieto sviatky, prinášajú pokoj, harmóniu a zo všadiaľ cítim vôňu vianočného punču a medovníkov. Na vianočných trhoch sa stretávam s priateľmi pri pití sviatočného nápoja, rozprávame sa, obdivujeme krásne ozdobené stromček na námestí. Ani mráz, či husté sneženie nemôžu pokaziť túto výnimočnú atmosféru.“

Maklérka, 53 rokov

„Podľa mňa sú Vianočné trhy psychologický ťah, ako navodiť aj uponáhlaným a prepracovaným ľuďom atmosféru Vianoc - že už sú naozaj tu. Sama si veľakrát až pri vianočnom mestečku uvedomím, že prišli Vianoce. Ako pozitívum vidím, že ľudia akoby zmäkli.“

(vs)

**OPRÁŠENÁ
HISTÓRIA
BRATISLAVY**

Súčasťou edície Bratislava – Pressburg, ktorú vydáva Albert Marenčin – Vydavateľstvo PT, je aj kniha Igora Janotu Bratislavské rarity. Autor v nej približuje všetky atraktívne kuriozity a kuriózne atraktivity starej Bratislavy. Pozývame vás na krátku exkurziu....

Prvá záložňa

Po februári 1948 záložne u nás zanikli. Režim ich označil za nesocialistické, nehumánne a zdieračské inštitúcie. Nebola to celkom pravda. Veľmi často pomohli ľuďom, čo sa znežradu dostali do hmotnej núdze a napochytrali si potrebovali vybaviť nevysokú krátkodobú pôžičku. Záložňa im mohla okamžite a bez akýchkoľvek komplikácií takúto pôžičku poskytnúť. Museli však so sebou priniesť nejaký cennejší predmet. Jeho cenu záložňa odhadla a vo výške jednej tretiny poskytla peniaze. Človek mal istotu, že po vrátení pôžičky v dohovorenom termíne a po zaplatení neveľkého úroku, dostane založený predmet späť.

Záložne zakladal kedysi erár, mesto a mníšske rehole ako alternatívu proti úžerníkom, ktorí síce ľuďom peniaze požičiavali, ale pýtali si za to nekresťanské úroky.

Prvú záložňu pod názvom Monte pieta otvorili v talianskom meste Perusine v roku 1462 františkánski mníši. Nijaké úroky nepripočítavali, stačilo, aby dvaja svedkovia vydali svedectvo, že požičiavajúci je človek chudobný.

Od tých čias sa záložne šírili po celej Európe, hoci väčšina už narabala s úrokmi. Niektoré ich začali požadovať až neúmerne vysoké. To pobúrilo rakúsko-uhorskú panovníčku Máriu Teréziu (1740 – 1780). V roku 1773 podpísala listinu, ktorou v Bratislave založila prvú oficiálnu štátnu záložňu Domus fiduciaria. Latinsky písaný dokument má 24 strán a je uchovaný v Budapešti. Odcitujme z neho aspoň niekoľko riadkov:

My, Mária Terézia, z Božej milosti ovdovená rímska cisárovná, apoštolská kráľovná Uhorska, Česka, Dalmácie, Slovinska, veľkokňažná rakúska, kňažná Burgundská, panovníčka Sedmohradská, kňažná Milána, Mantovy, Parmy, grófska z Habsburgu, Flandrie a Tirolska, vdova po kniežati z Lotrinska, Baru a Etrúrie... milostivo prikazujeme, aby sme blahodarný protíliek (proti úžere) zaviedli i na území Uhorského kráľovstva, a takýmto spôsobom sme ustanovili záložňu v našom meste Prešporku. Na krátky čas jej poskytujeme pôžičku na mierny úrok. Z osohu záložne má neskôr vzniknúť podporna základina na úžitok verejných ústavov, napríklad seneckej polepšovne a prešporskej nemocnice...

(pokračovanie nabadúce)

ROZHOVOR

so Stanislavom Štepkom

Niet v súčasnosti na Slovensku lepšieho dramatika, než je Stanislav Šteпка. Každý jeho divadelný počin v nás vyvoláva príjemné pocity, prebúdzá naše človečenstvo. V Radošinskom naivnom divadle vzniká veľmi svojská dramatika, ktorá vypovedá o nás, našich trpkostiach i nádejach.

Stanislav Šteпка hľadá na svojich súčasníkov s nemilosrdnou zvedavosťou a odhalí v nich kopu neveľmi vábných vlastností. Zároveň je však presiaknutý múdrou zhovievavosťou – všeličo im odpustí, čo je ľudské. Humor má skvelú schopnosť: obrusuje hrany, spochybňuje dôležitosť a veľkosť... vysmieva sa páťosu, nadutosti a pýche. Humor je vlastne o tom, že sa nevysmievame iným, ale najmä vlastným hlúpostiam. V tom je jeho sila a to je koniec-koncov aj náš dar, vyslovil kedysi. Už 45 rokov vrchovato rozdáva dobrú náladu a núka priestor na zamyslenie.

Kedy a kde sa vo Vás zrodil nápad napísať divadelnú hru? Aké to bolo prvýkrát?

Zopár rokov som ako mladý radošinský divadelník hrával hry iných autorov. No a v jeden deň som si povedal (mal som vtedy devätnásť rokov a v našom bývalom spoločnom štáte boli nevidaným hitom divadlá malých javiskových foriem), že hádam už stačilo hovoriť na javisku za druhých, a teda by bolo na čase pokúsiť sa povedať niečo sám za seba. Premiéra bola pred štyridsiatimi piatimi rokmi v Radošine na Božie

ORIGINALITA, KTORÁ V SLOVENSKEJ DRAMATIKE NEMÁ OBDOBU

narodenie a prvý javiskový pokus mal názov Nemé tváre alebo Zver sa píše s veľkým Z.

Kde beriete inšpiráciu?

Všade. Aj tak by sa dalo povedať: nechodím po inšpirácii, ale inšpirácia navštevuje mňa. Stačí si otvoriť noviny, nebadane počúvať neodbytné telefonáty v električke, čítať nápisy pod mostom alebo počúvať starých vinárov v tržnici... Tém je oveľa viac ako času na ich spracovanie.

Kde sa vo Vás berie toľká neha a porozumenie pre život, pre človeka?

Neviem, či je to neha a porozumenie... ale v každom prípade ma zaujíma to, čo ľudia dokážu o čosi viac spájať ako rozdeľovať.

S Radošincami je spojený humor. Ako sa mení smiech divákov a mení sa vôbec?

Humor asi ľudí nemení, ale dokáže pomáhať. Dokonca aj v najťažších chvíľach. Raz som bol na kare po pohrebe kamaráta, ticho a smutno sme tam sedeli, keď zrazu dnu vošla vari deväťdesiatročná starénka, radostne sa usmievala a ukazovala na hodinky, čo držala v ruke: „Náš Jožko je už na cintoríne, ale, aha, jeho hodinky ešte furt idú...“

Dá sa vybrať z množstva premiér jedna, ku ktorej máte zvláštny vzťah?

Povedia vám to všetci herci v mojom divadle: najintímnejší vzťah máme k poslednej uvedenej inscenácii. Počas štyridsiatich piatich rokov existencie Radošinského naivného divadla sme uviedli rovných päťdesiat hier, a tak ťažko vybrať jediná. Možno by to bolo Ženské oddelenie. Práve kvôli tej neopakovateľnej atmosfére na javisku, ktorú vytvárala prítomnosť nezabudnuteľnej Kataríny Kolníkovej.

Už dlhé roky žijete v Bratislave.

Čím je a čo pre Vás znamená toto mesto?

V Bratislave žijem takmer štyridsať rokov a nedám dopustiť na toto krásne mesto! Privítalo ma síce tým najhorším: reálnym socializmom a búraním podhradia a stredú mesta. Ale dnes sa už naše hlavné mesto stáva naozaj európskym mestom so všetkým, čo k takémuto mestu patrí, hoci ešte stále je čo naprávať a je na čom pracovať.

Eleonóra Bujačková
Foto Miroslav Košírer

BAŠTOVA ULICA

Najužšia a najromantickejšia ulička v Bratislave – Baštova. Patrí medzi ulice, ktoré vznikli na vnútornej strane mestských hradieb. V roku 1440 mali obe uličky pri Michalskej bráne, teda aj terajšia Baštová, spoločné pomenovanie – Zámočnícka. Pretože na Baštovej ulici v dome číslo 7 býval kat, niesla od roku 1740 pomenovanie po ňom – Katova ulica. Názov Baštova dostala až po roku 1792, meno však bolo v nemčine - Zwinger Gassel. Poslovenčený názov, ktorý poznáme dnes, má až od roku 1921. Pôvodne bola súčasťou židovského osídlenia, čo dosvedčuje aj židovský kúpeľ, ktorý sa na nej nachádzal. V roku 1760 bola na ulici vybudovaná studňa, o šesť rokov neskôr kanalizácia a na začiatku 19. storočia vodovodné potrubie.

Mikuláš Gažo

MRÁZIK ZAHRIEVA DUŠE UŽ AJ V DIVADELNOM KRESLE

„Vyrástla štíhla jedlička, už čas nad ňou letí, o nej je táto pesnička, počúvajte deti.“ Kto by nepoznal krásnu melódiu z viac než len obľúbenej zimnej rozprávky? Divadlo Nová scéna sa rozhodlo oživiť divácky atraktívnu rozprávku aj na svojich doskách. V polovičke novembra sa konala premiéra kultového Mrázika.

Scenár, ktorý sa takmer do bodky držal pôvodného filmu, zahrieva dušu aj v divadelnom kresle. Preložil ho a upravil režisér hry Svetozár Sprušanský. V predstavení nie sú zakomponovaní Nastenkin deduško a zbojníci, ale ich neprítomnosť diváci vôbec nepocítia. Krásna scéna, ktorá korešponduje s filmovou predlohou, je skutočným pútačom pre oči. Maľované okienka, stromy, Marfina posteľ či Mrázikove sane. Rekvizity dokonale dopĺňajú atmosféru, ktorá žiari z rozprávky.

Úlohu rozprávačky si vychutnala Eva Rysová, Mrázika hral Ivan Letko, na nerozoznanie podobný filmovému kolegovi. Švárneho a namysleného Ivana stvárnil Róbert Halák, Nastenkou sa stala Karin Olasová. Tú poznáme z rozprávky ako skromné, jednoduché dievča, Karin však chýba prirodzenosť. Nastenkinu skromnosť zatľka

priveľkou afektovanosťou. Je škoda, že hlavná postava nevystihuje svoju úlohu. Nemožno zabudnúť ani na Marfu a macochu. Rovnaké kreatúry, ako ich poznáme z televíznej obrazovky. Rozmaznaná Marfa, ktorá stále žuje klobásku, a nadovšetko milujúca macocha, ktorá by jej zniesla modrá z neba. Zahanbiť sa nedala ani kostymérka Alexandra Grusková, ktorá vytvorila krásne a verné kostýmy. Červené čižmičky, veľké drevené korále, typické ruské šatky na hlavy. Mrázik bol skutočne ako z rozprávky. Babu Jagu hral, tak ako vo filme, chlap – Marcel Ochránek. Asi málokto by sa nechala tak doobliekať a domaľovať, ako to bolo v prípade Marcela. Skutočne možno povedať, že kostýmy sú totožné s originálom.

Nezameniteľná hudba a pôvodné piesne umocňujú čaro rozprávky. Divadelný príbeh je doplnený o niekoľko ďalších pesničiek ako Baba Jaga, Dedinôčka, Ja som kohút, kto je viac? a iné. Všetky sa však držia filmovej melódie a ako skladačka ľahko zapadajú do muzikálovej rozprávky.

Celkový dojem je čarovný. Rozprávku si vychutnajú deti i dospelí. Naozaj ide o rozprávkové predstavenie robené pre deti, ale

vkradli sa sem aj momenty, ktoré majú jemne erotický nádych. Deťom nič nepovedia, ale dospelí sa na nich zabavia. Pekné spracovanie, neodbočenie od pôvodného

scenára, kvalitné obsadenie, to je výstižná charakteristika novej hry v divadle Nová scéna.

Veronika Ševčíková

Bratislavské kúpaliská

Ja ako rodák z mesta na Dunaji som popil veľa dunajskej vody, pretože som sa chodil do Dunaja kúpať a plávať. S rodinou sme chodievali na Lido, kde bol bazén. Miesto, kde sa mohlo plávať, bolo oddelené plávajúcimi brvnami a neustále tam patroloval plavčík na čle a dával pozor, aby ľudia nepodliezali brvná a vplávali do

SPOMIENKY JEDNÉHO PREŠPORÁKA

prúdu Dunaja. S rodičmi som chodil na Lido ako celkom malý, samozrejme, bolo možné dostať sa sem peši, ale aj loďou. Nebolo to drahé, a tak sme niekedy využili aj tú loď. Aby som sa neutopil, dostal som taký kvázi záchranný pás, ktorý bol vyrobený z korku. Veľké kusy korku boli zviazané dvomi špagátmi. Niektoré deti mali také pomôcky na plávanie, ktoré boli vyrobené z hustého plátna. Mne sa to veľmi páčilo. Keď plátno bolo mokré, tak udržalo vzduch pomerne dost dlho. Z tohto plátna sa zrejme po domácky vyrobili dva vankúše, rožky sa pospájali a potom sa prišli na ne pentličky, ktoré sa zaviazali za chrtom, takto sa deti mohli v tej vode čvachtať. Neskôr, keď ma učili plávať, som musel najskôr doma

na „štrkole“ nasucho cvičiť tempá a neskôr mi mama v Gröslingu zaplatila hodiny u plavčíka. Plavčík mi dal takú „gurtňu“ okolo pása. Tá bola pripevnená hrubým povrazom na štanglu, ktorú oprel o zábradlie na kraji bazéna, nohou zakvačil jej druhý koniec a ja som visel ako ryba na udici. Plavčík mi diktoval: „Ein, zwei, drei und ein, zwei, drei,“ a rukou ukazoval, aké pohyby mám robiť. No plavčík mal na starosti nielen mňa, ale aj celé dianie okolo bazéna. Keď niekedy čosi uvidel, tak začal upozorňovať pískaním, ale pritom zabudol na mňa, takže som sa napil vody.

Rád som plával a možnosti plávania boli také ako teraz, možno ešte lepšie. Bol som členom SPK – Slovenského plaveckého klubu, bolo

to príjemné. Ďalší plavecký klub bol Barko. V tomto klube boli tiež vynikajúci plavci a môžem povedať, že v Bratislave sme všetky miesta, kde bolo trochu vody a možnosť kúpania, využili. Po '38, keďže Petržalku obsadili Nemci, bol koniec Lida. Chodili sme na Tehelné pole. Občas praskalo vo švíkoch, bazény boli ako polievka, ale bolo tam fajn, hrali sme pingpong, na nejakom uteráku sme si našli fliach zeme a tam sme potom oddychovali.

V Bratislave boli aj Pluvátka určené na rýchle kúpanie. Boli tam drevené bazény, ktoré ležali na železných sudoch. Mali drevené dno a to bolo pripevnené železnými tyčami, tak mohla voda medzi tyčami tiecť. Tých Pluvátok bolo viac, boli pre ženy a pre mužov. V lete, keď sme mali dosť korzovania, odskočili sme si na tú jednu hodinku.

Tento čas bol presne určený, pred koncom začal plavčík kričať: „Oblígať!“ A my sme museli presne na čas z Pluvátka vypadnúť. Pluvátka boli naproti Slovenskej národnej galérii, na brehu pripevnené hrubými ocelovými lanami, je škoda, že už to nemáme, a je smutné, že Bratislava stratila veľa kúpalísk, ani si to neuvedomujeme. Napríklad Grösling, pod hradom sa nedokončilo, Lido, Riviéra, Pluvátka, dosť obľúbené bolo aj kúpalisko Železná studnička, kde boli prederavené kabíny, ale radi sme tam chodili. Neskôr sa toto kúpalisko akosi rozbahnilo a museli to zatvoriť. Okrem kúpania sa tu dalo aj člnkovať. Príjemné a málo navštevované miesta boli ostrovčeky za Sihoťou smerom na Devín.

Mikuláš Gažo

VIANOČNÝ BAZÁR OTVORIL PREDVIANOČNÚ ATMOSFÉRU

Stará tržnica privítala v nedeľu 18. Vianočný bazár Medzinárodného klubu žien (IWCB). Ako po iné roky, aj teraz sa stoly v rozmanitých stánkoch doslova prehýbali pod ťarchou tovaru od výmyslu sveta. Aj v tomto roku mohol každý, kto sa tohto dobročinného podujatia zúčastnil, prispieť na charitu. Princípom podujatia je totiž predaj typických jedál a výrobkov jednotlivých krajín na tzv. Medzinárodných stoloch.

Takto získané finančné prostriedky sa následne pouka-

zujú na charitatívny účet IWCB a na ich rozdelenie dohliada na základe žiadostí Charitatívny výbor IWCB zložený z členiek z mnohých krajín. Za 18 rokov svojej existencie IWCB podporil desiatky dobročinných organizácií, každoročne rozdelí viac ako 1 milión korún (33 194€). Momentálne má klub členky zo 45 krajín sveta, vrátane mnohých slovenských členiek.

Pre návštevníkov bol Vianočný bazár možnosťou ochutnať jedlá z celého sveta, kúpiť prvé zaujímavé vianočné darčeky, zažiť krásnu pred-

vianočnú atmosféru, vyhrať niektorú z mnohých cien v tombole a zároveň príjemným spôsobom prispieť na dobročinnosť. Vianočný bazár totiž tradične otvára predvianočnú atmosféru v Bratislave. Navštevujú ho tisíce Bratislavčanov, vrátane mnohých osobností z kultúrneho a politického života. Každoročne ho navštevujú aj slovenskí prezidenti a ich manželky.

(pk)

NARODENINOVÁ SÚŤAŽ O 60 DARČEKOV

Milí čitatelia, v predchádzajúcich číslach sme vyhlásili narodeninovú súťaž Staromestského kuriéra. Aby ste mohli byť zaradení do žrebovania, stačilo vyplniť anketový lístok a zaslať nám ho prostredníctvom pošty alebo emailu. Sme radi, že ste sa zapojili a prispeli tak k zlepšeniu kvality Vašich novín. Podnetné názory a pripomienky zaradíme postupne do praxe.

Prinášame mená 60 šťastných výhercov, ktorí od nás v najbližších dňoch obdržia darček. Čitateľkám venujeme horúcu knižnú novinku „Krása nemá vek“, ktorý iba pred pár dňami krstila autorka a dermatologička Alexandra Novotná. Pre mužských čitateľom sme pripravili darčkový kôš.

Krása nemá vek

(úryvky...)

LASEROVÁ EPILÁCIA

.....Nielen ženy, ale aj muži si odstraňujú ochlpenie, a súčasným ideálom krásy je vypracovaná hladká mužná hrud'. Málokomu sa páči, ak mu niečo rastie tam, kde nemá a chce sa toho čo najrýchlejšie a bez bolesti zbaviť. Celkom bezbolestne to asi nepôjde, sú však metódy, ktoré sa k tomu približujú.

..... Ak sa na našu kliniku obráti klient kvôli ochlpeniu na nezvyčajných miestach (napríklad u žien na brade, nad hornou perou, na bruchu alebo okolo prsných bradaviek), musíme najskôr vylúčiť vážne ochorenie a až potom sa môžeme zaoberať odstraňovaním chĺpkov.

..... S doktorkou Soňou Bohunskou, korektívnou dermatologičkou, už od roku 2000 pracujeme s rôznymi druhmi laserov určených na trvalé ochlpenie a máme s nimi bohaté a predovšetkým dobré skúsenosti.

.....Ošetrovanie je minimálne bolestivé, treba ho však niekoľkokrát opakovať, aby sa zničili všetky korenky v rastovej fáze vláska. **NEŠKLBAŤ!**

....."Mám 37 rokov a už päť rokov užívam lieky - mám problémy so štítnou žľazou. Od kedy som sa začala liečiť, začali mi na brade rásť chĺpky. Nepekne, čierne. Nenávidím bolesť a bojím sa jej.

.....Nakoniec som sa rozhodla, že najjednoduchšie a najmenej bolestné ich bude holiť. Nechcete vedieť, ako som sa cítila, keď ma manžel prichytil v kúpeľni nad umývadlom so žiletkou v ruke... Bol to však práve on, kto mi povedal - neblázni, zájdi na kliniku, určite ti s tým budú vedieť pomôcť. Tak som tu a dúfam, že sa nemýlil," rozprávala klientka. Je to síce len jeden príbeh, ale takmer navlas rovnakých sme v ordinácii počuli už veľmi veľa, stovky

..... Táto pacientka mala šťastie. Vysoká žena s čiernymi očami, havraními vlasmi, tmavou pokožkou. Dalo by sa povedať, južanský typ. Práve takéto ženy mávajú s chĺpkami najviac problémov. Veľkú úlohu zohráva dedičnosť, v tomto prípade však aj ochorenie štítnej žľazy.

Dvojtýždenník **Staromestský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. Šefredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@skurier.sk, Náklad: 40.500 kusov. E-mail: redakcia@skurier.sk, tel. č.: 02/ 544 377 81 Inzercia: inzercia@skurier.sk. **Nová adresa redakcie:** Ventúrska č. 4, 821 05 Bratislava. Grafická úprava EKORA. Tlač: Petit Press, a.s., Bratislava, www.tlaciaren.petitpress.sk Distribúcia: bezplatne do všetkých domácností a firiem v Bratislave-Starom Meste. Registrované MK SR: RP 350/2007.

Ing. Ľudovít Adam
Eva Borcsányiová
Helena Baková
Carmen Bystranová
Zuzana Beniaková
Jana Beránková
Ján Babjak
Alojz Bernhauer
Michaela Brusnická
Vlasta Bušová
Marek Dian
Alexander Drozd
Daniela Dilongová
Ing. Andrea Denková
Eleonóra Franková

Eduard Galbavý
Mária Gondová
Zlatica Grigelová
Lubica Horňáková
Jitka Hederová
Maria Hlavinkova
Lenka Huckova
Helena Husárová
Vladimír Huljak
Oľtia Hirnerová
Ida Imreová
Dana Janktová
Renata Jánošová
Jozefína Kulifajová
Ing. Emil Kminiak

MUDr. Zita Kubová
Dr. Štefan Kišoň
Oľga Liozinová
Ján Ludvich
Darina Lauková
Jozef Mikač
Marta Mosná
Jana Mocková
MUDr. Daniela Mračnová
Ingrid Nedorostová
Vlado Novacký
Jozef Oravec
Marcel Olejár
Alena Pukšová
Jana Paulíková

Helena Priesolová
Eva Pavlíková
Pavel Potočný
Juraj Santo
Dušan Stehlík
Dr. Štefan Sedláček
Alena Semberová
Beáta Slížová
Mgr. Erika Tuchyňová
Mariana Vojtková
Emília Varádyová
Ján Vida
Štefan Viktor
Dr. Hana Vaškovičová
Ladislav Veselý

DELIKATESO

**Nová predajňa DELIKATESO,
Obchodná 45.**

BÝVAJTE TAM, KDE JE ŽIVOT VÝSADOU

Luxusné rezidencie prinášajú život bez starostí.

River Park, to nie sú len luxusné rezidencie, ale najmä každodenný komfort a päť-hviezdičkový servis bývania. Spolu s rezidenciou automaticky v River Parku získavate exkluzívny status člena River Park Owners Club. Vďaka nemu vás čaká vo vašej rezidencii život bez starostí. Voľný čas môžete predsa tráviť pri príjemnejšej činnosti, ako je upratovanie, to prenehajte na nás. Na dovolenke sa môžete úplne uvoľniť. Vaša bytová zeleň, vaša rezidencia bude v dobrých rukách. Po práci si vyložíte nohy

alebo doprajete masáž či saunu, ktorú máte len na skok. My vám zatiaľ prinesieme nákupy a vyčistené šaty až k dverám. Život v River Parku je krásny a jednoduchý. Stačí zdvihnúť telefón a vysloviť želanie na linke Concierge. Akékoľvek. Vy si budete každý deň užívať výsady člena exkluzívneho klubu, my sa postaráme o všetko ostatné. Len teraz však máte neopakovateľnú príležitosť získať najvyššiu úroveň bývania za veľmi výhodných podmienok. Využite svoju životnú šancu.

VÝSADY ČLENA RIVER PARK OWNERS CLUB

ZÁKLADNÉ SLUŽBY:

- **Služby Concierge**
- Bezpečnostná služba a monitorovanie objektu
- Parkovanie a nepretržité monitorovanie podzemnej garáže
- Zdravotná služba
- Upratovanie a čistenie spoločných priestorov
- Starostlivosť o zeleň v komplexe (gardening service)

SLUŽBY EXTRA:

- Cateringové služby
- Služby práčovne, čistiarne
- Nakupovacie služby
- Starostlivosť o kvety

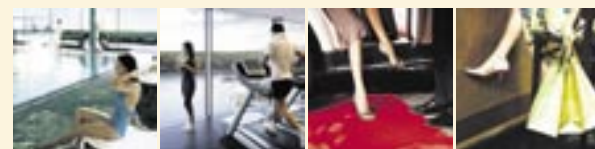
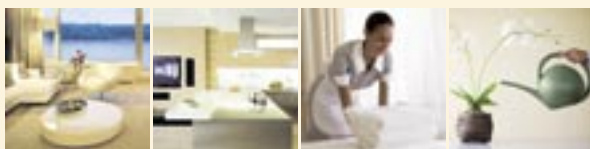
- Vychádzky s domácimi zvieratami
- Opatrovanie detí (babysitting)
- Umývanie automobilov
- Prenájom limuzín s vodičom (limousine service)
- Airport shuttle service

ŠPECIÁLNE BONUSY:

- Voľný vstup do ZION SPA – luxusného wellness a fitness centra Kempinski Hotela River Park
- Zľava 10 % z cien kúpeľných služieb
- Ponuka exkluzívnych služieb privátneho bankovníctva J&T Banky
- J&T Concierge
- Zľava 10 % na ceny ubytovania v Kempinski Hoteli

- River Park pre obchodných partnerov či rodinných príslušníkov
- Bonusy v River Park Gallery Shop
- Zľavy v hoteloch prevádzkovaných spoločnosťou J&T Hotels management
- Zľava 10 % v hotelových reštauráciách počas 2 rokov, možnosť predĺženia
- Zľava 10 % z nájomného za hotelové konferenčné priestory počas 2 rokov, možnosť predĺženia

Výhody pre klubových členov sa budú rozširovať, aby aj v budúcnosti spĺňali najvyššie nároky. Status člena River Park Owners Club je možné získať jedine vlastníctvom bytu v River Parku. Členstvo je neprenosné.

enjoy the river

+421 2 594 18 285 | +421 2 594 18 284 | +421 911 917 004

J&T REAL ESTATE, a. s., Westend Business Park, Dúbravská cesta 4, 841 04 Bratislava 4, info@riverpark.sk, www.riverpark.sk

JEDINEČNÁ ŠANCA
-40%
NA VŠETKY REZIDENCIE V RIVER PARKU

RIVER PARK

BÝVAJTE TAM, KDE TO STOJÍ ZA TO

REZIDENCIE UŽ OD **60 000 Sk/m²** (BEZ DPH)
1 991,64 EUR/m² (BEZ DPH)

LEN TERAZ MÁTE NEOPAKOVATEĽNÚ PRÍLEŽITOSŤ ZÍSKAŤ NAJVYŠŠÍ LUXUS BÝVANIA.
REZERVUJTE SI PREHLIADKU VZOROVÉHO BYTU A PRÍDTE SA PRESVEDČIŤ
NA VLASTNÉ OČI.

enjoy the river

+421 2 594 18 285 | +421 2 594 18 284 | +421 911 917 004

J&T REAL ESTATE, a. s. , Westend Business Park, Dúbravská cesta 4, 841 04 Bratislava 4, info@riverpark.sk, www.riverpark.sk

Konverzný kurz 1 EUR = 30,1260 SKK

Ponuka platí od 10. 11. 2008 do odvolania pre všetky rezidencie komplexu River Park.

ZABÍJAČKOVÁ SEZÓNA

Mesiac pred Vianocami. Ideálny čas na zber úrody a uskladnenie zásob na zimu. Nezberajú sa však len plodiny z poľa, ale i to, čo sa dlhé mesiace chovalo v chlievikoch a maštaliach. Nastal čas zabíjačiek. My sme boli na zabíjačke v dedine medzi Bratislavou a Nitrou. Tu patria chovatelia medzi posledných, ktorí zabíjajú doma dochované svine. Ostatní volia pohodlnejší spôsob, kúpia si veľkú, zabitú a opálenú svinku a doma ju už len spracujú. Receptov a spôsobov, ako má vyzeráť správna zabíjačka, je iste toľko, koľko tých, čo zabíjačky robia – my však prinášame tento náš, nech sa páči...

Prípravy

Dátum zabíjačky sa prispôbuje mäsiarovi. Šikovný mäsiar nemá totiž ani jeden víkend počas sezóny voľný a treba si ho zaistiť niekoľko týždňov dopredu. V sobotu skoro ráno je už všetko pripravené. Na tanieri sa belie kilo očisteného cesnaku a niekoľko kilogramov cibule, pripravený je majorán, ktorý trpezlivo rástol v záhrade, aby napokon krásne rozvonieval v jaterniciach a tlačienke. Vo veľkom vandli čaká sto nakrájaných rožkov, kým ich napustia krvou. Dva veľké kotle na dvore zaizoloval chovateľ Jožko zmesou hliny, vody a kukuričného šrotu, aby neprepúšťali teplo a neunikal popol do vzduchu.

Len pre silné žalúdky

O šiestej sa nad chlievikom začalo svetlo. Jedno z prasiatok vyhnal chovateľ do výbehu, druhé zostalo zavreté. Keď sa totiž zabíjajú dve prasatá z jedného chlieva, druhé v poradí nesmie vidieť, ako prišlo o „partáka“. Sviňa sa totiž zľakne a keď príde na ňu rad, nedá sa vyhnúť z chlieva. Neraz sa stalo, že splašené zviera začalo utekať. Pri takýchto akciách sa spomína aj na predchádzajúce zabíjačky. Dávno, niektorý zo susedov zvolil nie veľmi humánnym spôsobom omráčenia, a to sekerou. Prasa sa však nepodarilo

zložiť, a tak behalo so sekerou v hlave po záhrade. Profesionálny mäsiar Šaňo si na omráčenie priniesol vidlicu, do ktorej tečie jednosmerný prúd. V sekunde mu mäsiar zarazil vidlicu do zátylku. Zviera zmeravelo a prevalilo sa na bok. Vtedy mu dlhým nožom prepichli krčnú tepnu a cez ňu vrazili nôž až do srdca. Zdvíhaním prednej nohy z neho pumpovali krv. Po chvíli v dôsledku elektrického prúdu začalo prasiatko kopat' zadnými nohami a tým zo seba vyhnalo krv takmer do poslednej kvapky. Je to smutný pohľad.

Dvaja chlapi ho odtiahli na vybetónovaný priestor, kde nastáva dezinfekcia. Tou je opálenie plynovým horákom. Plameňomet spáli všetky baktérie na povrchu tela a spáli aj riedku srst, ktorou sú prasce obrastené. Po prvej fáze mäsiar Šaňo a syn chovateľov oškriabali zuhoľnatené chlpy a hornú vrstvu kože. Po tejto procedúre prichádza ešte jedno opalovanie, tentoraz až do čierne. Keď sa koža dobre opáli, ľahko sa sťahuje zo slaniny, ktorá je pod ňou ukrytá. Svinica teraz vyzerá ako vietnamské prasiatko. Čierna koža sa zabára horúcou vodou a opäť zoškrabuje. Napokon je koža čistá a zlatistá. Prasa je pripravené na spracovanie. Aby sa so 180 kilogramovým bravom dobre manipulovalo, šesť chlapov ho zavesí za zadné nohy na vysokú trojnožku.

Prišlo na rad na druhé prasa. Ten istý postup, ten istý

výsledok. Chliev zostáva prázdny. Druhé prasa opaľuje syn a zať chovateľov, mäsiar začína pitvať prvé prasa. Najskôr odstráni genitálie, potom mu rozreže brucho a vyberie črevá, ktoré sa posúvajú chovateľke Vierke na spracovanie. Kedysi sa črevá doma čistili, ale šíril sa z nich zápach a preplachovanie dlho trvalo. Dnes sa dajú v mäsiarstve kúpiť čisté zasolené črevá, pripravené na nadievanie. Vierka však zo statočne obrastených vnútorností oberá sadlo. To sa vysmaží s cibuľou, pomeľe a pridáva sa do jaterníc, krvavničiek, tlačienky aj krúpovej kaše.

Na niektorých dedinách túto zmes sadla a cibule nazývajú „okržlé“.

Zabíjačkové špeciality

Na trojnožke už nevisí prasa, sú tu už iba kusy mäsa. Po stoloch sú rozložené rôzne časti bravčoviny určené na konkrétne spracovanie. Rezne, polievka, guláš, kapustnica, rebierka, bôčik... Z hláv sa vybrali mozočky, ktoré nevesta usmažila na cibuľke. Do hotovej zmesi pridala niekoľko vajec a praženica s mozgami sa mohla podávať. Iné vnútornosti ako slezina, obličky, pečienka, srdce a ďalšie sa vyvárajú v kotly. Keď budú uvarené a vychladnuté, nakrájajú sa a skončia v tlačienke, alebo sa pomelú do jaterníc. Nevyhnutnou súčasťou mnohých zabíjačkových špecialít sú mleté kože. Uvarené kože sa pomelú na mäsomom mlynčeku. Tento produkt premasťuje a zlepjuje hotové výrobky. Na inom stole sa páčujú kusy podbradku. Zmes zo soli, cesnaku, mletej papriky a ovarovej vody, v ktorej sa varia vnútornosti, sa naniesie na prerastenú slaninu z bravčového krku. Ďalší účastníci zabíjačky zase krájajú slaninu, aby sa z nej mohla vytopiť domáca masť a chrumkavé oškvarky. Masť sa smaží niekoľko hodín na miernom ohni, aby nezhořela. Na začiatok smaženia sa v závislosti od množstva slaniny pridá trochu mlieka.

Obed sa v tejto rodine podáva dvojaký. Jedna polovica uprednostňuje výlučne dusené mäso a varené zemiaky a druhá zase mäso aj zemiaky pečené. Pekné kusky z podbrušiny sa nakrájajú na väčšie kocky a dusia sa pod pokrievkou.

Zmäknuté mäso sa z hrnčeka odoberie a uloží na pekáč, kde zostal cesnakový výpek z raňajšej cigánskej. Podobne sa odoberie časť z varených zemiakov a pridá sa k mäsu. Mäso pod pokrievkou i na pekáči sa zasype cibuľou, rascou a primerane sa osolí. Takto sa nechajú oba chody dokončiť.

Vo vode, kde sa varili vnútornosti, sa teraz varí desať kilogramov ryže. Horúca ryža sa zamieša so studenou pomletou zmesou vnútorných orgánov, okorení, osolí, pridá sa majorán a všetko sa riadne premieša. Mäsová ryža sa musí plniť za tepla, keď ochladne, nebude sa s ňou dať pracovať. Pri nadievaní čriev sa vystriedalo niekoľko ľudí. Nakoniec tam zakotvili traja „plničii“, ktorí vyrábali jaternice alebo, ako ich tu nazývajú, „hurky“. Zať plnil „nadivák“ a pomocou kľuky vtlačal zmes do čriev. Jeho dcéra črevá rezala na ideálnu dĺžku, uzlíkovala konce a naplnenú jaternicu otáčaním rozdelila na menšie, asi dvadsať centimetrové kusky. Prostredný článok reťazca dcéra chovateľov navliekala črevá na koniec „nadiváka“.

Kým sa naplnili tieto „hurky“, Šaňo zarobil ďalšie – krvavničky. Pomletú krv, ktorá sa zachytila z krčnej tepny sviň, zamiešal s nakrájanými rožkami, pridala „okržlé“, dochutil korením a mohli sa plniť aj krvavničky. Oba druhy jaterníc sa vyvárajú v kotly. Črevá sa v horúcej vode sťahujú, a tak zmes

zostane uzavretá vo vnútri. Napokon mäsiar zarába aj klobáskovú masu. Kusy mäsa mieša s mletou paprikou, sladkou, aby mali farbu, a pikantnou, aby mali šmrnc. Na vôňu sa do klobás prelisovalo asi pol kila cesnaku. Táto masa zostáva stať do druhého dňa, aby sa všetky ingrediencie „užrali“.

Napokon sa varí i krúpková kaša. Krv, krúpkový „okržlé“ a soľ sa spolu vyvaria a vznikne typická zabíjačková pochúťka. Na tejto dedine ju všetci poznajú ako „žebračú kašu“.

Po celom dni sa nakoniec uložia vychladnuté kusy mäsa do mrazničiek. Na druhý deň je ešte treba uvariť a zavariť kapustnicu, naplniť klobásky a stopiť masť. V tomto rodine sa časť z klobás zaúdi, časť vysuší a napokon sa časť z nich rovno za čerstva upečie a zavariť. Zavárajú aj podbrušinu a pliecko. Kusy mäsa, nakrájané asi na rozmer 5x5 cm sa navrstvia do zaváracích pohárov. Na spodok a na vrch ide kúsok kože, aby sa vytvorila hustá štava. Mäso v malých pohárikoch sa solí jednou čajovou lyžičkou na vrch, vo veľkom pohári treba pridať aj lyžičku doprostred. Mäso sa potom zavrie a varí dva dni. Prvý deň sa nechá vriť dve hodiny a druhý deň hodinu. Zaváranina sa dá ďalej jesť už bez tepelnej úpravy alebo môžete mäsko usmažiť na cibuľke.

Veronika Ševčíková

OTÁZKY PRE „KOMPETENTNÝCH“

TERČ

Vaše postrehy, námety, otázky týkajúce sa života v Starom Meste, činnosti samosprávy a jej predstaviteľov, negatíva, ale aj pozitíva, s ktorými sa denne stretávate. Staromestský kuriér sa bude snažiť adresovať ich kompetentným a priniesť na tieto podnety odpoveď.

Vaše otázky smerujte s označením „Terč“ na e-mailovú adresu redakcie: redakcia@skurier.sk, poštovú adresu: Župné nám. č. 7, Bratislava 815 68

Astoria Palace sklamal...

Dovoľte mi vyjadriť názor na budovu Astoria Palace na Hodžovom námestí. Pred niekoľkými rokmi sme sa dočítali o pripravovanom projekte s názvom Astoria Palace. Na internete sa ešte dajú nájsť staršie články, ktoré nás informovali o tomto projekte. Výstavba Astoria Palace trvala nekonečne dlho a časový sklz sa neustále natahoval. Pociťoval som to každý deň, pretože tu neďaleko bývam. Na stavebné obmedzenia som si zvykol a už len dúfal, že čoskoro zmiznú. Žiaľ, celý výsle-

dok po rokoch, je úbohý. Astoria Palace mal byť vo svojej prízemnej časti prispôbený hlavne okoloidúcim občanom, ľuďom čakajúcim na zastávke a pod. Je tu skutočne veľký pohyb ľudí. Prízemná časť neponúka absolútne nič a vôbec nič z toho čo pre týchto ľudí sľubovala. Na zastávke môžete pozorovať sklenený ihlan, ktorým možno sledovať špinavé parkovacie boxy. Keď sa prejdete kúsok ďalej, vidno len priestrannú recepciu so strážnou službou a výtahmi. Na opačnej strane veľmi bizarnú predajňu luxusného nábytku, ktorá slúži len veľmi úzkej skupine zá-

kazníkov a ani náhodou okoloidúcim. Zvyšok prízemnia doplní banka a niekoľko kancelárii.

Podľa mňa ide o absolútne ignorantský prístup k riešeniu týchto priestorov. Minimálne by som tu čakal predajňu s tlačou a tabakovými výrobkami....ale ani to nie. Predajne v podchode nie sú ničím novým a boli tam aj predtým. Žiaľ, luxusné administratívne priestory slúžia asi iba

firmám, ktoré si platenie nájmu môžu dovoliť. My okoloidúci tade-to len prechádzame ako kulisami, ktoré nás ničím neupútajú a ani nezdržia. Otázne zostáva aj to, ako dopadne divadielko Astorka, ktoré malo byť taktiež opravované.

Erdo Jozef

SVÄTÝ MIKULÁŠ JE I PATRÓNOM PROSTITÚTOK

Postava sv. Mikuláša je uctievaná vo všetkých kresťanských náboženstvách. Na východe je dokonca Mikuláš najuctievanejší svätý hneď po Panne Márii. V Rusku je patrónom krajiny. Svätcov s týmto menom bolo v dejinách niekoľko, najznámejší je však biskup z Patare.

Mikuláš bol Turek a narodil sa okolo roku 280. Jeho rodina bola bohatá a vážená, ale boli aj hlboko veriaci kresťania. Legendy o Mikulášovej dobrosrdečnosti prekonali veky. Tá najznámejšia, ktorá prepožičala symboliku tradícií obdarovávaní, je o vene pre chudobné dievčatá. Príbeh hovorí o Mikulášovom susedovi, ktorý veľmi schudobnel. Aby mala rodina peniaze a jeho dcéry mali z čoho žiť, museli robiť prostitútky. Keď sa o tomto smutnom osude dozvedel bohatý mladík, v noci im cez okno hodil tri mešce so zlatom a dievčiny sa tak mohli čestne vydať. Vďaka tejto legende je sv. Mikuláš patrónom bývalých prostitútok. Iná legenda hovorí o záchrane nespravodlivo odsúdených veľmožov podplateným sudcom. Mikuláš prinútil sudcu priznať svoju vinu a zastaviť popravu. Odvtedy si ho za patróna berú nespravodlivo odsúdení a väznení.

(vs)

INZERCIA

III VEŽE

LÁSKA NA
PRVÝ VÝHLAD*

* PÔSOBIVÝ VÝHLAD
Z VÁŠHO BYTU SI ZAMILUJETE

www.triveze.sk
02/5464 5363

CRESCO
GROUP

LEXUS
NEW HOME CENTER

Q
GOLUB

QUINLAN PRIVATE GOLUB

BRATISLAVA
BKIS BRATISLAVSKÉ
KULTÚRNE
A INFORMAČNÉ
STREDISKO

PARK KULTÚRY A ODDYCHU BRATISLAVA

COUNTRY NOC 2008

6. december o 19.00 h v PKO
koncertná scéna - klubová scéna - tanečná scéna
ÚČINKUJÚ:

Allan Mikušek /SK/, Berušky /CZ/, Bukasový masív /SK/, COP /CZ/
Divozel /SK/, Hop Trop /CZ/, Louiziana /SK/, Pavel Dobeš /CZ/
Pengagi /SK/, Poutníci /CZ/, Robert Křestán a Druhá tráva /CZ/
UMK a Martin Geišberg /SK/, Veslári /SK/, Vodopád /SK/
Věra Martinová /CZ/ a Jamie Marshall /USA/, Wabi Daněk /CZ/

TANEČNÉ SKUPINY:

Black & White /CZ/, Caramelka /CZ/, Kentucky /SK/
Maryland /SK/, Petronella /SK/, Tropical /SK/

info: www.bkis.sk
Predpredaj: BKIS – Klobučnícka 2, Bratislava
ticket@portal
 vstupenky na dosah
www.ticketportal.sk
 02 / 52 93 33 23

Partneri: